БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

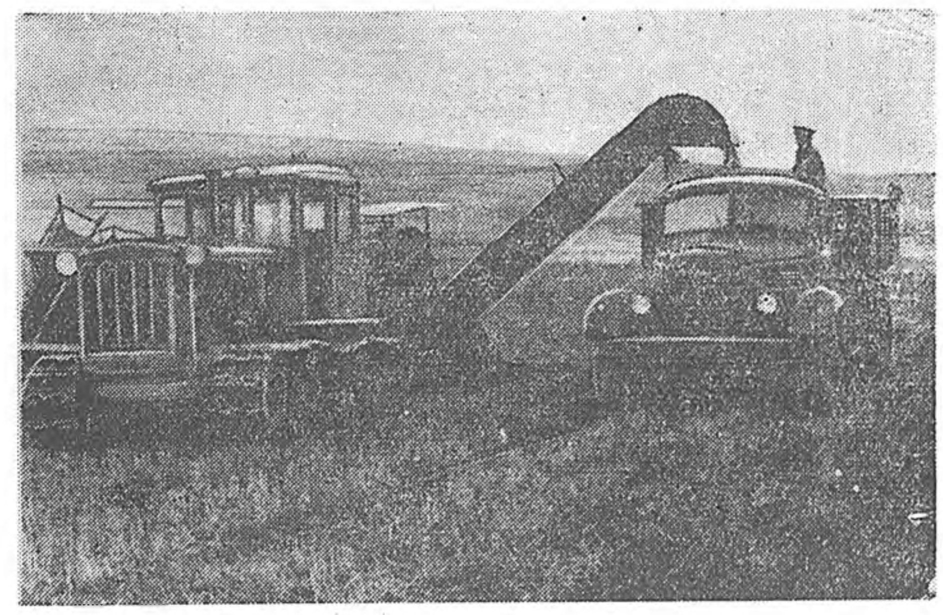
Бурят Үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган.

...83 (8708) | 1958 оной августын 5, вторник | Сэн 20 мүнгэн

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Республикын колхоз, совхозуудай сабшалан дээрэһээ

Кяхтын хонинной совхозой хүдэлмэришэд үнеэн бүридэ 10 тонно, хонин бүридэ 2 центрһээ бага бэшэ силос дарахын түлөө оролдожо байна. Шэмэтэ тэжээл бэлдэхэдээ Бурдэнэй, Усть-Киранай фермэнүүдтэ эршэмтэйгээр ябуулагдана. Тэдэ фермэнүүд 200—300 тонно силос дараад байна. Силосто тарилһан хара таряае ногоон байхадань хуряажа абана. Энэ хүдэлмэридэ силосэ комбайнын агрегат (комбайнер И. Казаков) һайнаар хүдэлнэ, үдэртөө 65—75 тонно ногоо хуряана.

Поли дээрэ комбайнаар хуряагдажа хэршэгдэһэн ногоое совхозой хүдэлмэришэд Борис Осеев, Тимофей Осеев гэгшэд эрхим жолоошон А. Осеевтэй хамта таһалгаряагүй зөөжэ үрднэ.

Зураг дээрэ: комбайнер И. Кожин, тракторист И. Казаков гэгшэд комбайнаар силосэй ногоо хуряажа ябана.

Д. Болхоевой фото.

...ХЭД Н. С. ХРУЩЕВ МАО ЦЗЭ-ДУН ХОЁРОЙ УУЛЗАҺАН ТУХАЙ КОММЮНИКЕ

...ветскэ Союзай Коммунистическэ партиин Цент...на Комитедэй Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Ми...рнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев Хи...й Коммунистическэ партиин Центральна Комите...Түрүүлэгшэ, Хитадай Арадай Республикын Түрүү...э Мао Цзэ-дун хоёр 1958 оной июлиин 31-һээ ав...ын 3 хүрэтэр Пекиндэ уулзалжа хөөрэлдэһэн ...а.

...лзалгада иимэ хүнүүд хабаадаа:

...ветскэ талаһаа—СССР-эй Оборонын министр, ...тскэ Союзай Маршал Р. Я. Малиновский, СССР-...адаадын хэрэгүүдэй министрын уялгые дүүргэг... В. В. Кузнецов, КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүн Б. Н. По...арев;

...тадай талаһаа—Гүрэнэй соведэй премьер Чжоу ...лай, Гүрэнэй соведэй премьерэй орлогшо, Оборо... министр маршал Пын Дэ-хуай, Гүрэнэй соведэй ...ьерэй орлогшо, Гадаадын хэрэгүүдэй министр ..., И, КПК-гэй ЦК-гэй секретариадай гэшүүн Ван ...сян;

...нөөнэй уласхоорондын байдалай шухала шухала ...алнуудые, Советскэ Социалистическэ Республи...удай Союзай Хитадай Арадай Республикын хоо...охи хани харилсаае, холбоо барисаа болон харил...туһалалсалгые саашадань бэхижүүлхэ асуудал...ые, тэрэшэлэн уласхоорондын хэрэгүүдые эбэй ...р шиидхэхын түлөө хамтаараа тэмсэхэ, бүхы дэл...дээрэ эб найрамдал хамгаалха асуудалнуудые хо...ала тон ехэ хани халуун оршон байдалда зүбшэн ...эһэн, эдэ асуудалнуудаар хүсэд нэгэн һаналтай ...анаа тэмдэглэһэн байна.

...асхоорондын түгшүүрилтэ шанга байдалые зөө...улхын түлөө тэмсэлдэ, эб найрамдал хамгаалга...ССР КНР хоёр социализмын лагериин бусад оро...тай, тэрэшэлэн эб найрамдалда дуратай бүхы гү...үд болон арадуудтай хамта тон ехэ амжалта туй...гэжэ хоёр тала нэгэн һаналтайгаар тоолобо. ...Р КНР хоёрой амгалан ёһоной политикые бүхы ...уудай арад зон үдэр ерэхэ тудам улам ехээр һай... дэмжэдэг болоо. Энхэ тайбанаар зэргэ оршон ...ые хүсэдэг Инди, Индонези, Арабуудай Нэгэдэ... Республика, Ази, Африка, Америка болон Евро... бусад гүрэнүүд, арадууд эб найрамдал бэхи...ихэ хэрэгтэ үдэр ерэхэ тудам бүри ехэ үүргэ дүүр... боложо байна. Эб найрамдалай хүсэнүүд хаа ...агүй үзэгдөөгүй ехээр ургана.

...анай хоёр ороной арадуудай, бүхы арадуудай ...туһада тааруу эли тодо, шууд сэхэ политикада ...н США-гэй бүлэг монополистнуудые толгойлдог ...риалистическэ эзэрхэг түримхэйшүүл энхэ тайба... зэргэ оршон байха, харилсан ажаллаха ябадал...эсэргүүсэдэг, уласхоорондын түгшүүрилтэ шанга ...алые һулаулхаһаа нэтэрүүгээр арсадаг, агуу...үрэнүүдэй правительствонуудые толгойлогшоно... зүблөө зарлаха хэрэгтэ һаад ушаруулдаг, шэнэ ...да бүри ехээр бэлэдхэл хэжэ, эб найрамдалда, ...уудай энхэ тайбан байдалда аюул түбэг татадаг ...а. Эб найрамдалай, демократиин, национальна ...даанхай байдалай, социализмын дайсад байһан ...риалистическэ эдэ хүсэнүүд эзэрхэг түримхэй сэ...й-политическэ бүлэгүүдые байгуулна, дэлхэйе той...ан, өөһэдынгөө сэрэгэй базануудые олоор бай...на, бусад оронуудай дотоодын хэрэгүүдтэ бүри ..., бүдүүлигээр хамааралсана.

...ван болон Иорданида эсэргүүгээр һүүлэй үедэ ...А Англи хоёрой зэбсэг хэрэглэн хэһэн эзэрхэг тү...хэй ябуулга, Ирагай Республикада, Арабуудай ...дэмэл Республикада сэрэгэй хүсөөр тэдэнэй за...а хэжэ байһан ушар Дүтын болон Дунда Зүүн ...эхи байдалые эрид ехээр шангадуулна, дайнай ...ые бүри ехэ болгоно, тиигэжэ бүхы оронуудай ...уудай зүгһөө бүгэдэниитын буруушаалга, шоо...гэ үүдхэнэ.

...ССР КНР хоёр Дүтын болон Дунда Зүүн зүгтэ ...-гэй, Англиин бүдүүлигээр хэжэ байһан эзэрхэг ...мхэй ябуулгые эрид шангаар буруушаана, Дүтын ...н Дунда Зүүн зүгтэхи байдалые зүбшэн хэлсэхын ... агуухэ гүрэнэй правительствонуудые толгойлог...орой зүблөө хойшолуулангүй зарлаха эрилтэ хэхэ ...аа, Ливанһаа США-гэй сэрэгүүдые, Иорданиһаа ...иин сэрэгүүдые дары түргэнөөр гаргахыень баад...а.

...рабуудай Нэгэдэмэл Республикын, Ирагай Рес...ликын, бусад араб оронуудай арадуудай үнэн зүб ...элые, тэрэшэлэн Ази, Африка болон Латин Амери... арадуудай национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөе ...СР КНР хоёр шууд сэхээр дэмжэнэ.

...тын болон Дунда Зүүн зүгтэхи, дэлхэйн бусад ...нуудтахи событинууд хадаа национально-сүлөө...ын хүдэлөөнэй булигдашагүй байһые, колониаль...арлалтын үеын бусалтагүйгөөр үнгэрһые, мүн түү... хүгжэлтэдэ зүрин колониальна дарлалтые хуу...рнь үлөөхэ, дахяад һэргээхэ гэһэн ямаршье һэдэл...үд эб найрамдалай хэрэгтэ хоро хүргэхэ, тиигээд ...ол буруу һүрэхэ байһыень гэршэлэн харуулна.

...үнөөнэй уласхоорондын оршон байдалһаа улам...ан Ази болон Европа тушаа алишье талын үмэнэ ...гдаад байһан хэдэн шухала асуудалнуудаар али ... талаарнь һанамжануудаа мэдэлсэһэнэйнгээ һүү...лээр, эзэрхэг түримхэй ябадалда эсэргүүсэн тэмсэхын тулада, эб найрамдал хамгаалхын тулада ямар хэмжээнүүдые абаха байһан тухайгаа хоёр тала үгэеэ хүсэд ойлголсоһон байна.

Уласхоорондын шанга байдал һулаулхын, шэнэ дайнай хохидолые зайсуулхын тула Советскэ Союз Хитадай Арадай Республика хоёр бүхы хэжэ болохо юумые бэелүүлхэ юм. Өөһэдынгөө социально-политическэ системые шэлэн олохо талаар бүхы арадуудай эрхэ хүндэлэгдэхэ ёһотой; ондо ондоо ниитын системэтэй гүрэнүүд хадаа уласуудай дунда үргэнөөр мэдэрэгдэһэн мэдээжэ табан гол ёһондо зохилдуулан энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха ёһотой; уласхоорондын бүхы арсалдаата асуудалнууд хэлсээ хэжэ, амгалан ёһоор шиидхэгдэхэ ёһотой, али алиндаа ашагтай туһатай байха, элдэб оронуудай хоорондоо амгалан ёһоор мүрысэхэ ябадалда үндэһэлэн экономическа, культурна харилсаа холбоо хүгжөөлгые урмашуулан дэмжэхэ хэрэгтэй гэжэ хоёр тала дахяад мэдүүлнэ. Энэ хадаа арадуудай үгэеэ ойлголсолгодо туһалха, уласхоорондын түгшүүрилтэ шанга байдал һулаулха, эб найрамдал аршалан хамгаалха зорилгонуудта хүсэдөөр тааралдаха байна.

Буу зэбсэг хороохо, атомна, водородно зэбсэг туршалгые болюулха, тэдэниие хорихо тухай, бүхы сэрэгэй бүлэгүүдые, мүн бусад ороной газар дээрэ байгуулагдаһан сэрэгэй базануудые усадхаха тухай гүрэнүүдэй хоорондо хэлсээ баталха, мүн эбтэй байха, аюулгүй байдалые хамтаараа сахиха тухай хэлсээ баталха гээшэ эб найрамдал аршалан хамгаалха, бэхижүүлхэ талаар мүнөө үедэ түрүүшын ээлжээнэй зорилго болонхой.

Гэхэтэй хамта, дайн сэрэгые зайсуулжа болохо гү гэһэн асуудал эб найрамдалда дуратай арадуудай һайн һайхан хүсэл эрмэлзэлгэһээ, тэдэнэй нэгэ талаһаа гараһан оролдолгонуудһаа дулдыдахаһаа гадна, ондоошье юумэһээ дулдыдалсаха байна. Баруун гүрэнүүдэй эзэрхэг түримхэй этэгээдүүд эб найрамдал аршалан хамгаалхын тулада ямар нэгэн бодото хэмжээ абахаһаа мүнөө үе хүрэтэр арсадаг байхаһаа гадна, харин тад һөөргэ, уласхоорондын байдалые бодолгүйгөөр улам шангадуулжа, хүн түрэлтэниие сэрэгэй айхабтар ехэ аюулда ойртуулаад байна. Зүгөөр, дай хэхые жүрөөдэдэг империалистическэ этэгээдүүдэй арадуудта дайн сэрэгые баадхаа гээшэ һаань, эб найрамдалда болон эрхэ сүлөөдэ дуратай бүхы гүрэнүүд, арадууд бата нягтаар нэгэдэжэ, империалистическэ эзэрхэг түримхэйшүүлые хэтэдэнь хосороон һалгаажа, бүхы дэлхэй дээрэ хэтэ мүнхын эб найрамдал тогтоохо гэжэ эзэрхэг түримхэйшүүл мэдэхэ ёһотой.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин, Хитадай Коммунистическэ партиин хоорондо, Советскэ правительствын, Хитадай Арадай Республикын правительствын хоорондо, манай оронуудай арадуудай хоорондо ахадүүгэй хани харилсаанай, али бүхы харилсаа холбооной болон харилсан туһалалсалгын улам бүри батажан һайжаржа байһые хоёр тала ехэ ханангяар тэмдэглэбэ. Хоёр ороной экономико шууд түргэнөөр хүгжэжэ, тэдэнэй хүсэ шадал үдэр ерэхэ тудам түгэлдэр болоно. Хүсэд тэгшэ эрхэдэ, нүхэрэй ёһоной харилсан туһалалсалгада үндэһэлэн хоёр ороной хоорондо тогтоогдоһон харилсаа холбоон, тэдэнэй бата нэгэдэл агуухэ түгэлдэр хүсэтэй юм. Энэ нэгэдэл болон харилсаа холбоон хоёр ороной социализмын, коммунизмын замаар урагшаа түргэнөөр дабшалгадань тааруу байхаһаа гадна, бүхы социалистическэ лагериин хүсэ шадал бэхижүүлгэдэ туһалдаг юм.

Манай оронуудай хоорондохи үргэн ехэ харилсаа холбоое саашадань бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ, социалистическэ лагериин бата нэгэдэлые, эб найрамдалда дуратай бүхы гүрэнүүд болон арадуудтай нягта жагсаалаа улам бэхижүүлхэ гэжэ хоёр тала шиидхээд, зүбшэжэ үзэһэн бүхы асуудалнуудаараа үгэеэ хүсэдөөр ойлголсоһоноо нэгэн һаналтайгаар элишэлэн мэдүүлээ. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин, Хитадай Коммунистическэ партиин үмэнэ табигдажа байһан зорилгонуудта хоёр тала хүсэд нэгэн адли сэгнэлтэ үгэһэн байна. Марксистско-ленинскэ хоёр партиин эбдэршэгүй бата нэгэдэл манай хамтын хэрэгэй илан мандаха хэтэ мүнхын бата найдабари гээшэ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ парти, Хитадай Коммунистическэ парти энэ нангин бата нэгэдэлээ эсэшэ сусашагүй аршалан сахиха, марксизм-ленинизмын арюун сэбэр байхын түлөө тэмсэхэ, коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай Московско Декларациин гол ёһонуудые шууд баримталха, тэрэшэлэн коммунистическэ хүдэлөөндэхи гол аюул болгошо ревизионизмтэй эбсэшэгүй тэмсэл хэхэ байна. Энэ ревизионизм Югославиин коммунистнуудай Союзай программа соо элеэр харагдан гараһан байха юм.

Улам бүри ургажа байһан эб найрамдалай социализмын хүсэнүүдэй урагшаа дабшаха замдаа бүхы һаад бэрхэшээлнүүдые заабол дабажа, агуухэ илалта туйлаха байһандань хүсэдөөр этигэжэ байһанаа хоёр тала мэдүүлнэ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. ХРУЩЕВ

Хитадай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Түрүүлэгшэ, Хитадай Арадай Республикын Түрүүлэгшэ МАО ЦЗЭ-ДУН

1958 оной августын 3.

Н. С. Хрущев Мао Цзэ-дун хоёрой уулзаһан тухай коммюникедэ гар табигдаба

ПЕКИН, августын 3 (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев КПК-гэй ЦК-гэй Түрүүлэгшэ, Хитадай Арадай Республикын Түрүүлэгшэ Мао Цзэ-дун хоёрой июлиин 31-һээ августын 3 болотор уулзажа, хөөрэлдэһэн тухай коммюникедэ августын 3-най үдэ багта гар табигдаба.

Коммюникедэ гараа табиһанайнгаа һүүлээр Н. С. Хрущев Мао Цзэ-дун хоёр шангаар гараа барилсаа.

Н. С. Хрущевтой хамта ябаһан СССР-эй Оборонын министр, Советскэ Союзай Маршал Р. Я. Малиновский, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрын уялгые дүүргэгшэ В. В. Кузнецов, КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүн Б. Н. Пономарев, тэрэшэлэн СССР-эй хэрэгүүдээр КНР-тэ байдаг саг зуурын этигэмжэтэ С. Ф. Антонов, Хитадай талаһаа—КПК-гэй ЦК-гэй Түрүүлэгшын орлогшо Лю Шао-ци, Чжоу Энь-лай, Чжу Дэ, Чэнь Юнь, Линь Бяо, КПК-гэй ЦК-гэй генеральна секретарь Дэн Сяо-пин, КПК-гэй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүд Пын Дэ-хуай, Пын Чжэнь, Чэнь И, КПК-гэй ЦК-гэй секретариадай гэшүүд Ван Цзя-сян, Хуан Кэ-чэн, КПК-гэй ЦК-гэй секретариадай гэшүүндэ кандидадууд Ян Шан-кунь, Ху Цяо-му гар табилгын үедэ байлсаа.

Нүхэр Н. С. Хрущев, тэрээнтэй суг ябалсаһан хүнүүд «ТУ-104» самолёдоор июлиин 31-дэ Пекиндэ ерэһэн байна.

КПК-гэй Центральна Комитедэй Түрүүлэгшэ, Хитадай Арадай Республикын Түрүүлэгшэ нүхэр Мао Цзэ-дун, нүхэд Лю Шао-ци, Чжоу Энь-лай, Чжу Дэ, Чэнь Юнь, Линь Бяо, Дэн Сяо-пин, Пын Дэ-хуай, Пын Чжэнь, Чэнь И. Ван Цзя-сян, Хуан Кэ-чэн, Ян Шан-кунь, Ху Цяо-му аэродром дээрэ тэдэниие угтаһан байна. СССР-эй хэрэгүүдээр КНР-тэ байдаг саг зуурын этигэмжэтэ С. Ф. Антонов айлшадые мүн лэ угталсаһан байна.

Н. С. Хрущев Пекинһээ мордобо

ПЕКИН, августын 3. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Н. С. Хрущев Хитадай ниислэл хотодо байһанаа, мүнөөдэр нютагай сагаар 14 час 35 минутада Москва бусахаяа мордобо. Тэрээнтэй ябалсаһан СССР-эй Оборонын министр, Советскэ Союзай Маршал Р. Я. Малиновский, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрын уялгые дүүргэгшэ В. В. Кузнецов, КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүн Б. Н. Пономарев бусалсаһан байна.

КПК-гэй ЦК-гэй Түрүүлэгшэ, Хитадай Арадай Республикын Түрүүлэгшэ нүхэр Мао Цзэ-дун, нүхэд Лю Шао-ци, Чжоу Энь-лай, Чжу Дэ, Чэнь Юнь, Линь Бяо, Дэн Сяо-пин, Пын Дэ-хуай, Пынь Чжэнь, Чэнь И, Ван Цзя-сян, Хуан Кэ-чэн, Ян Шан-кунь, Ху Цяо-му нүхэр Н. С. Хрущевые аэродром дээрэһээ мордохуулаа. Тэрэшэлэн СССР-эй хэрэгүүдээр КНР-тэ байдаг саг зуурын этигэмжэтэ С. Ф. Антонов мордохуулалсаһан байна.

***

Нүхэр Н. С. Хрущев, тэрээнтэй суг ябалсаһан хүнүүд августын 3-да Москвада бусажа ерээ.

Мао Цзэ-дун Н. С. Хрущев хоёрой уулзалга тухай коммюникее пекинэйхид һайшаана

ПЕКИН, августын 3. (ТАСС). Синьхуа агентство иигэжэ дамжуулна:

КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев, КПК-гэй ЦК-гэй Түрүүлэгшэ, КНР-эй Түрүүлэгшэ Мао Цзэ-дун хоёрой уулзаһан тухай коммюникедэ гар табигдаһан тушаа мэдээсэлые пекинэйхид ехэ баяртайгаар, дэбжэлтэ ехэтэйгээр угтаа. Коммюнике городой радиогоор нэгэтэ бэшэ дамжуулагдаһан байна. Нислэл хотын «Бэйцзин Ванһбао» гэжэ газетын мүнөөдэр үдэшын номер арга үгы түргэн гараһан байна. Тэдэ номернуудта коммюникегэй текст толилогдоһон байгаа.

Урма зоригтойгоор ажаллана

Уялгата тушаалга, МТС-эй хүдэлмэриин түлөө натура түлбэри болюулха, хүдөө ажахын продуктнуудые шэнэ ёһоор бэлэдхэхэ, шэнэ сэн тогтоохо тушаа КПСС-эй ЦК-гэй июниин Пленумэй тогтоолые Кабанскын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд урма баяртайгаар угтаа. Партиингаа энэ анхаралда ажалай амжалтаар харюусахые тэдэнэр оролдоно. Мүнөө артелиин гэшүүд үбһэ тэжээл ехээр бэлэдхэжэ, саашадаа адуу малайнгаа ашаг шэмые дээшэлүүлхые хүсэнэ.

Тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ колхозойхид үбгэн залуугүй гаранхай. Үбһэ хуряалгада ябаһан арбан звенодо гансахан гар хажууршадынь 150 хүн болоно. Эндэ һүүлэй мэдээгээр, сабшалангайнь хахадһаа ехэнхинь, мянга гаран гектар сабшагдаад, гол түлэб һүрилэгдөөд байнхай. Колхозой сабшалангай гектар бүриһөө 7—8 центнер үбһэн абтана.

Үбһэшэдэй хүдэлмэри зохидоор эмхидхэгдэнхэй. Тиимэһээ тэдэнэй олонхинь үдэрэйнгөө даабариие холо үлүүлэн дүүргэнэ. Илангаяа нүхэр Елизовой даадаг звено һайнаар хүдэлнэ. Тус звенодо 16 хүн ажалладаг. Энэ звеногойхид уһа намагтай, шугы бургааһатай газарта хүдэлжэ байбашье, гар хажууршадынь нормын ёһоор 35—40 соотогой орондо 50—70 соото сабшана. Гар хажууршадай дундаһаа Петр Григорьевич Залуцкий шалгарна. Тэрэ үдэртөө 1,03 гектар гараар сабшана.

Нүхэр Елизовой звеноһоо Чкаловай нэрэмжэтэ колхозой Павел Иванович Антоновой, Николай Исакович Бурковай звеногойхид гээгдэнэгүй. Эдэ звенонуудта даабаряа дүүргэдэггүй нэгэшье хүн байхагүй. Гар хажууршад П. И. Антонов, А. С. Самойлов, Д. И. Воробьев, И. М. Помазкин үдэртөө 75—80 соото сабшана. Мүн Лидия Антонова, Анна Юрманова гэгшэд 70 соото сабшадаг байна.

Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо Андрей Иннокентьевич Федотовой даадаг звено түрүү зэргэдэ ябана. Энэ звеногойхид һара соо ольтрог дээрэ үбһэ сабшаха зуураа, бултадаа даабаряа үлүүлэн дүүргэһэн байха юм. Колхознигууд И. Е. Рженев, И. С. Ермаков, М. Угрюмов, К. Кобылкин, Н. Власова гэгшэд һайнаар хүдэлнэ. Ехэшүүлтэй хамта мүн үхибүүд оролдосотойгоор ажаллана. Тэдэнэй дундаһаа Володя Угрюмов, Петя Ширипин гэгшэд магтаалда хүртэнэ. Эндэ морин косилкашан Егор Михайлович Секцин үдэртөө 1,5 нормо дүүргэжэ, һайн шанартайгаар хүдэлнэ.

Мүнөө үдэр, час бүхэн үнэтэй. Эндэхи колхознигууд ниитынгээ адуу малда шадаал һаа ехэ үбһэ абахые оролдоно.

Л. Герасимова.

Элбэг тэжээл бэлдэхэнь

Һү, мяха тоһоной хүн бүхэндэ хүртэсын талаар Америкын Холбоото Штадуудые ойрын жэлнүүдтэ хүсэхэ гэһэн парти, правительствынгаа уряае халуунаар дэмжэһэн Хэжэнгын аймагай Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд эршэмтэйгээр ажаллажа байна. Тэдэнэр хүдөө ажахын бүхы ажалшадай урда табигдаһан энэ ехэ зорилгые хэрэг дээрэнь бэелүүлэлсэхын тула адуу, малдаа бардам тэжээл бэлэдхэхэ гээд, бултадаа шармайн оронхой.

Мүнөө бүдүүн тэжээл бэлэдхэжэ байһан колхознигууд өөһэд хоорондоо социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлэнхэй. Энэ мүрысөөндэ Шанаагай, Хуурай-Зүхын сабшалан дээрэ ажаллажа байһан бригаданууд түрүү һуури эзэлжэ ябадаг юм. Шанаада үбһэ сабшажа байһан бригадынхид энэ жэлдэ 2000 центнер һайн шанартай үбһэ хуряаха гэһэн даабаряа һаяхан дүүргээд, түсэбһөө гадуур тэжээл бэлэдхэжэ байна.

Мүрысөөндэ түрүүлһэн бригадын гэшүүд Г. Сампилов, Д. Эрдыниева, В. Прохоров болон бусад сабшахадаашье, тармахадаашье үдэрэйнгөө даабариие 150—180 процент дүүргэдэг юм.

Тиихэдэ Хуурай-Зүхын бригадынхид шанаагайхидһаа балайшье хожомдодоггүй юм. Эндэхи бригадынхид 1300 центнер үбһэ бэлдэхэ түсэбтэй аад, тэрэнээ хэдэхэн үдэр соо дүүргэжэрхёо. Бригадын гэшүүдэй дунда Хайдаб Жамбалов, Данзан Санжижапов, Гомбо Ванданов болон бусад шалгарна.

Шанаагай, Хуурай-Зүхын бригадынхидай жэшээгээр колхозой бусадшье үбһэшэд эршэмтэйгээр ажаллажа, ниитынгээ малда бардам хүрэхэ тэжээл бэлдэхын тула нэгэн һанал бодолтойгоор тэмсэнэ.

Ц.-Д. Ринчино.

Республикын колхоз, совхозуудта тэжээл бэлэдхэлэй ябаса тухай

1958 оной августын 1-нэй мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр).

Аймагууд	Үбһэ сабшалга	Хэрһын болон таряанай ногоон һуралдэһэниинь	Силос дарлага
Б-Кударын	47,4	19,5	0,09
Баргажанай	48,2	34,6	—
Бичурын	54,8	18,0	3,3
Баунтын	26,9	9,5	—
Зэдын	19,9	3,9	1,2
Ярууна	9,1	2,1	0,9
Заиграйн	26,6	7,4	—
Закаменай	30,2	8,7	1,8
Иволгын	46,0	20,1	—
Кабанскын	37,5	19,8	7,1
Хэжэнгын	23,0	6,1	2,4
Кударын	36,0	11,5	5,9
Курумканай	30,7	17,3	0,08
Кяхтын	23,7	2,5	—
Мухаршэбэрэй	44,1	16,1	2,7
Ахын	89,0	2,3	—
Прибайкальска	59,3	19,6	—
Хойто-Байгалай	—	—	—
Сэлэнгын	36,1	10,6	0,07
Тарбагатайн	60,4	19,2	0,9
Торнин	23,9	5,1	2,8
Тункэнэй	43,7	19,2	5,2
Хоринн	15,0	3,7	0,1
СОВХОЗУУД:			
Бичурын	72,4	34,0	4,9
Борьёогой	19,5	1,7	—
Ярууны	35,0	2,2	9,8
Кяхтын	26,6	5,2	7,0
Сэлэнгын	27,4	3,5	—
Хоринн	23,3	3,3	0,2
«Эрдэм»	50,5	11,7	0,4

Түмэрзамшадай Бүхэсоюзна үдэртэ зорюулагдаһан баярай заседани

...мэрзамшадай Бүхэсоюзна ...э зорюулагдаһан баярай за... Москвада, В. И. Ленинэй ...мэнэ Центральна стадионой ... Ордон соо августын 2-то ... харилсаанай министр Б. П. ... заседание нээгээ. Тобшо үгэ хэлэхэдээ, энэ жэлдэ ороной аймаг ажахын хүгжэлтэдэ шэнэ амжалтануудые туйлагдаһан түүн, түмэр замай транспортые шэнэдхэн байгуулха талаар КПСС-эй XX съездын хараалһан зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлжэ дэжэ байһан тухай тогтоһон байна.

Баярай заседаниин һүүлээр ехэ концерт болоо. Энэ концертдэ искусствын мастернууд гадна, түмэрзамшадай урандайханай бүлгэмүүдэй эрхим түлөөлэгшэд хабаадалсаа.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Идеологическа хүдэлмэри үргэдхэхэ

☆

КПСС-эй Кяхтын айкомой пленумһээ

☆ ☆

Һаяхан партиин Кяхтын айкомой ээлжээтэ IX пленум боложо, «Уялгата тушаалга, МТС-үүдэй хэһэн хүдэлмэриин түлөө натура түлбэри болюулха, хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэхэ шэнэ гурим, худалдан абаха сэн болон услови тухай» КПСС-эй ЦК-гэй июниин Пленумэй, КПСС-эй обкомой IV-дэхи пленумэй дүнгүүдые зүбшэн хэлсэбэ. Энэ асуудалаар айкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Хандуев элидхэл хээ.

—Хүдөө ажахые эрид саашадань хүгжөөхэ зорилгоор партиингаа хараалһан хэмжээ-ябуулгануудые аймагай ажалшад халуунаар угтаһан байна. Колхоз, совхоз бүхэнэй ажахын бүри хүгжэхэ, баяжаха хэрэгтэ хизааргүй ехэ арга боломжо олгуулна,—гэжэ нүхэр Хандуев хэлэбэ. —Энэ жэлдэ аймагай колхозууд 3 миллион үлүүтэй түхэриг олзо доход үлүү абаха юм. Сталинай нэрэмжэтэ колхозһоо бусад бүхы колхозууд хүсэтэ техникэ сүм худалдажа абаа.

Аймагай колхозууд мяха, һү, үндэгэ, нооһо тушааха хахад жэлэйнгээ түсэбые үлүүлэн дүүргээ.

Гэбэшье, абаһан уялгануудаа совхозой, колхозуудай хангалтагүйгөөр дүүргэжэ байһан тухай элидхэл соо тэмдэглэгдэнэ. Талха тарянай, үбһэ ногооной ургаса дээшэлүүлхэ хэмжээ-ябуулганууд муугаар бэелүүлэгдэнэ. Поли, сабшалан дээрэ наг шэбхэ гаргаха түсэб оройдоол 17 процент дүүргэгдөө. Пар хахалха, шэнэ газар элдүүрилхэ түсэб мүн лэ бэелүүлэгдээгүй. Эдэ дутагдалнуудтай партиин Кяхтын айком эбсэшоод байна.

Калининай, Ульяновай нэрэмжэтэ колхозууд недондонойхитой сасуулхада һү багаар һаана. Эдэ үдэрнүүдтэ эдэ колхозууд үнеэн бүриһөө 4,5—4,8 литр һү һаана. Зунай хүхэ ногооной үедэ энэнь тон бага. Гүрэндэ тушаагдаһан мяханай 28 процентнь туранхай гэһэн сэгнэлтэтэйгээр ошоо.

«Улаан одонойхидой» үүсхэлые халуунаар дэмжэжэ, аймагай хонишод 100 эхэ хонин бүриһөө 140 хурьга абажа, бүрин бүтэнөөр тэлжүүлхэ гэһэн уялгануудые абаһан юм. Гэхэ зуура, искусственна аргаар эхэ хонидые үрэжүүлхэ түсэб хөлө дүүргэгдээгүй. Хоцёор олон Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз түсэбэй ёһоор 3000 эхэ хонидые үрэжүүлхэ байгаад, оройдоол 1500 хонидые үрэжүүлээ. Энэ шалтагаанһаа аймагай колхозууд хурьга абаха уялгануудаа дүүргэжэ шадахаа болишоод байна. Мүнөө 100 эхэ хонин бүриһөө 62,2 хурьган абтаа, Ниитын малда үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ хэрэг тон муугаар ябажа байнхай. Һүүлэй мэдээгээр сабшалангай 18 процентнь сабшагдаа. Силос даралгаяа огто эхилээдүй. КПСС-эй ЦК-гэй июниин Пленумэй тогтоолые ажалшадай дунда үргэнөөр тайлбарилха, совхозой хүдэлмэришэдтэ абаһан уялгануудынь дүүргүүлхын түлөө аймагай партийна организацинууд бүхы хүсэ шадалаа элсүүлжэ үшөө шадаагүй.

— Манай колхознигууд партиин ЦК-гэй июниин Пленумэй тогтоолые ехэ баяртайгаар угтаба,—гэжэ Ульяновай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Гармаев хөөрэбэ. —Гүрэнһөө машина техникэ сүм худалдажа абанхайбди. Бидэ бэлшээреэр ядалданабди. КПСС-эй айком, аймгүйсэдком маанадта бодото туһаламжа хүргэнэгүй.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой зоотехник И. Я. Казаков үгэ хэлэхэдээ, хонидой үүлтэр һайжаруулха талаар биратай юумэ хэгдэнэгүй гэжэ мэдүүлээ.

—Городой эмхи зургаануд шефтээ абаһан колхозуудтаа бага туһаламжа хүргэнэ,—гэжэ аймгүйсэдкомой барилгын таһагые даагша нүхэр Шульгин мэдүүлбэ.— Олонхи колхозуудта силос дараха түхеэрэлгэнүүд дутана. Хараалагдаһан силос дарахын тулада 7900 тонныи түхеэрэлгэнүүд хэрэгтэй. Теэд колхозууд имагтал шефүүдтээ найдаад, өөһэдынгөө хүсөөр түхеэрэлгэ баринагүй.

Аймгүйсэдкомой дэргэдэхи хүдөө ажахын инспекциие даагша нүхэр Пантелин колхозуудай таряа хуряалгада эмхигүйгөөр бэлэдхэжэ байһан тухай хэлээ. Мүнөө үбһэ ногоо хуряалгын, таряа хуряалгада бэлэдхэлэй харюусалгатай үедэ Ленинэй, Сталинай, Калининай, Ульяновай нэрэмжэтэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд агрономуудаа амаралтада табижархёод байха юм.

Һүүлэй үедэ боложо байгаа халуун үдэрнүүдтэ таряан шарлажа, түргөөр эдеэшэжэ байна. 1500 тухай гектар талмайда амяарлан хуряажа эхилмээр болоо.

Нүхэр Хандуевай элидхэл тушаа хонинной совхозой 3-дахи фермые эрхилэгшэ нүхэр Цыремпилов, аймпотребсоюзай түрүүлэгшэ нүхэр Караваев, № 2 АТК-гэй директор нүхэр Поздняков болон бусад үгэ хэлээ.

Пленум дээрэ зүбшэн хэлсэгдэһэн хоёрдохи асуудалаар—идеологическа хүдэлмэриие һайжаруулха тухай КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр А. О. Нагаслаев элидхэл хэбэ. Элидхэлшэ болон үгэ хэлэһэн коммунистнууд ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлгэдэ бии байһан дутуу дундануудые элирүүлээ.

— Айкомой бюрогой гэшүүдэй тус тустаа ажалшадай үмэнэ хэды лекци уншааб гэжэ тоолоо һаа, нэгэнииншье нэгэшье лекци уншаагүй,—гэжэ Ульяновай нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин секретарь нүхэр Протасов шүүмжэлбэ. Партиин айком, тэрэнэй пропаганда, агитациин таһагай хүдэлмэрилэгшэд хаа яа колхоздо үзэгдэхэ мүртөө түбхын түрүүндэ мяха, һү, нооһоор һонирходог.

Хониной совхозой директор нүхэр Ильков КПСС-эй айкомой пропаганда ба агитациин таһагай хангалтагүй хүдэлмэриие тэмдэглэбэ. Совхозой Хилгантын, Мүрөөшын фермэнүүдэй хүдэлмэришэдэй урда һонирхолтой лекци үнинэй уншагданагүй.

Хүдөө ажахын асуудалаар лекцинүүд, илангаяа түрэл хэлэн дээрэ лекци уншагданагүй. Түрүүшүүлэй дүй дүршэлые дэлгэрүүлхэ, тэрэниие олоной шадабари болгохо тушаа юуншье хэгдэнэгүй. Малшадай үдэр үнгэргэгдэхэеэ болишонхой.

Республикын соёл культурын хүдэлмэрилэгшэдэй съездын дүнгүүд тухай аймгүйсэдкомой культурын таһагые даагша нүхэр Мальцев хөөрэбэ. Хониной совхозой дирекци фермэнүүдтэхи клубуудые түхеэрэлгэдэ анхаралаа табинагүй. Жэшээлхэдэ, Бүрдэн тосхондо һайн клуб баригдаа. Гэбэшье, киноаппарадай туяагай гараха багахан нүхэнүүдые зүбөөр гаргагдаагүй байна. Эдэ жэжэ божо юумэнүүдһээ боложо, тус фермынхид удаан сагта кино харанагүй. Культураяа хүгжөөхэ гурбан жэлэй тэмсэлэй хэмжээ-ябуулгануудые колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд хараалһан сагтань бэелүүлхын түлөө оролдохо ёһотой.

— Пленум бүхэндэ идеологическа хүдэлмэриие һайжаруулха зорилгоор һай һайн шиидхэбэринүүдые абанабди. Гэбэшье, пленумэй шиидхэбэринүүд бэелүүлэгдэнэгүй. Идеологическа асуудалые эрхилдэг КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр Нагаслаев, пропаганда, агитациин таһагай хүдэлмэрилэгшэд энээндэ анхаралаа хандуулнагүй,—гэжэ Калининай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Цикало шангаар шүүмжэлбэ.

Хүдэлмэришэдэй Наушки тосхондо эрдэм бэлиг ехэтэй интеллигентнэр яһала олон. Гэхэтэй хамта, багшанар лекци, элидхэл уншахаяа арсана. Тэдэнэрэй дунда ойлгуулламжын, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һулаар ябуулагдана. Энээн тушаа багша нүхэр Рубакова хэлэбэ.

Нютагуудай партийна организацинууд, тэдэнэй секретарьнууд идеологическа хүдэлмэриие айкомой пропаганда, агитациин, аймгүйсэдкомой культурын таһагуудай ябуулха хэрэг гэһэндэл өөһэдөө биратай юумэ хэнэгүй. Айкомой пропаганда, агитациин таһаг партийна эхин организацинуудта саг үргэлжэ туһаламжа үзүүлжэ байха уялгатайнь мэдээжэ. Зарим колхозуудай партийна организацинууд идеологическа хүдэлмэриие айкомой хүдэлмэрилэгшэд ябуулха гэжэ найдаад, энэ шухала хэрэгые тоодоггүй. Сталинай нэрэмжэтэ колхозой партийна организаци (секретаринь нүхэр Будажапов) суглаан дээрээ идеологическа асуудал тухай хэлсэдэггүй. Партийна бэшэ хүнүүдһээ байтагай коммунистнууд хүдэлмэриин үедэ һогтуу ябадаг. Үбһэ хуряалгын урда партийна организаци үбһэшэдэй дунда ябуулагдаха ниитэ-политическэ хүдэлмэриин түсэб табяагүй, агитаторнуудые томилоогүй. Үбһэшэдэй дунда социалистическэ мүрысөөн эмхидхэгдээгүй, үдэрэй дүнгүүд соголдогдоногүй. Ханын газетэ, молни, «дайшалхы хуудаһанууд» тухай хэлээдшье яахаб. Тиимэ юумэнүүд харагданагүй. Партийна организациин секретарь нүхэр Будажапов фермэ, бригадаар ябаха мүртөө ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулнагүй. Эдэнэй эсэстэ Сталинай нэрэмжэтэ колхоз тэжээл бэлэдхэхэ талаар ехэхэн гээгдэлдэ оронхой.

Мүн пленум дээрэ хизаар ороноо шэнжэлхэ музейн директор нүхэр Тугутов, хэлхээ холбооной конторын начальник нүхэр Ипатьев, КПСС-эй айкомой пропаганда, агитациин таһагые даагша нүхэр Боярскин, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Иринчеев болон бусад үгэ хэлээ.

Хэлсэгдэһэн асуудалнуудаар пленум дэлгэрэнгы шиидхэбэринүүдые абаа.

Түрэл орон доторнай

Москвагай область. Ореховско пумажан бүдэй комбинадта аяар 1100 хүн ээрэдэһэ, бэлэн болоһон бүд болон бусад ашаа гар тэргээр фабрика соогуур шэрэдэг байна. Энэ ашаае электропоездн у у д а а р шэрэдэг болохо тухай асуудал тэндэхи үйлэдбэриин зүблөөн хаража үзөө юм. Зураг дээрэ: бүд нэхэлгын № 1 фабрикада электрическэ машинанууд элдэб ашаа һаянай фабрика соогуур шэрэдэг болобо.

ТАСС-эй фотохронико.

„Гигант" совхоз миллион пүүдһээ үлүү таряа гүрэндэ тушааба

РОСТОВ-на-ДОНУ, (ТАСС). Сальска губиин «Гигант» совхозой коллектив энэ жэлдэ тарянай баян ургаса хуряажа абаба. Совхозой механизаторнууд таряа хуряалга дээрэ ажалай түрүү дүй дүршэл хэрэглэн, 22 мянган гектарай таряае хүдэлмэриин 8 үдэрэй туршада, амяарлан хадажа дүүргэһэн байна. Тариглаһан таряанай ехэнхи хубинь намар таригдаһан шэниисэ юм. Таряанай гараса дунда зэргээр гектарай 150 пүүд болоно. Тиихэдэ 10 гаран мянган гектарһаа 180-яад пүүд таряан хуряагдаа.

Совхоз найман хүдэлмэриин үдэрэй туршада таряагаа сохихо зуураа, таряа тушааха түсэбөө үлүүлэн дүүргэжэ, миллион 350 мянган пүүд таряа гүрэндэ тушааһан байха юм. Мүнөө совхозой хүдэлмэрилэгшэд миллион пүүдһээ бага бэшэ таряа түсэбһөө гадуур гүрэндэ тушааха гэһэн зорилго урдаа табяад, ажаллажа байнхай.

Зүрхэнэйнгөө дуудаар...

Оронойнгоо зүг бүхэнһөө гоё һайхан плакат, тугуудаар шэмэглэгдэһэн олон тоото эшелонууд Казахстан руу зорино. Энэ хадаа шэнэ, боро газар дээрэ халюуран ургаһан тарянай баян ургасые хуряалсахаар зориһон советскэ залуушуул гээшэ. Жэшээнь, Кубаниин 1500 гаран механизаторнууд өөһэдынгөө таряа хуряажа дүүргээд, шэнэ, боро газарай таряа хуряалсахаар зориглонхой. Тиихэдээ Ярославлиин, Рыбинскиин 1800 хүбүүд, басагад Кустанайска областиин таряа хуряалсахаар аян замдаа мордобо. Мүн Пенза городой олониитэ хоёр мянган комсомолшууд — студентнүүд, хүдэлмэришэд болон алба хаагшадаа Казахстан эльгээгээ.

Тэрэшэлэн Дагестанай түб хото — Махачкалаһаа хоёр мянга гаран залуушуул шэнэ, боро газарай таряа хадалсахаар мордоо.. Мүн Ашхабад, Орел, Сталинабад, Ленинабад болон бусад городуудай түлөөлэгшэд өөһэдынгөө залуушуулые баяр баясхаланай оршон байдалда Казахстан руу эльгээнэ.

(ТАСС).

Институдууд совнархоздо туһална

КИЕВ, (ТАСС). УССР-эй Наукануудай академиин институдууд Киевскэ экономическа районой промышленна предприятинуудта техническэ туһаламжа үзүүлнэ.

Металлокерамикын, тусхай шудхалгын институдай хүдэлмэрилэгшэд Кашенска машина бүтээлгын заводой ээрэлгын машинануудай жэжэ гуулин зүйлнүүдыень керамическа металлаар һэлгэһэн байна. Мүн Кировскэ агрегатна завод түмэрэй порошогһоо жэжэ зүйлнүүдые хэхэ аргые хэрэглэжэ эхилээ.

Тэрэшэлэн машиноведениин институдай эрдэмтэд «Красная звезда» гэжэ Кировоградска заводто магниева шэрэм яажа абаха тухай технологи зохёожо үгөө. Тэрэнь дабтагдадаг түмэртэ орходоо шанарайнгаа талаар нэгэ хахад, хоёр дахин бүхэ байха юм. Мүнөө энэ технологи хэрэглэгдэжэ эхилэнхэй.

Мүн теплоэнергетикын, электротехникын, электрогагнууриин болон бусад институдууд совнархозой предприятинуудта шухала хүдэлмэринүүдые бүтээжэ үгэнэ.

Машинист Буламовай амжалта

ОРЕНБУРГ, (ТАСС). Машинист С. Д. Буламов 8500 тонно ашаанай хүндэ поездые Саракташ станциһаа Оренбург хүрэтэр жолоодоһон байна. Энэ составтань 206 вагон шагтагалагдаһаншье һаа, расписаниингаа ёһоор, саг соогоо хүрэжэ ерээ.

Машинист Буламов хэдэн үдэрэй урда тээ энэ маршрудаар ябаһан машинист Зайцевай туйлаһан амжалтые ахижа гараа. Нүхэр Зайцев 8300 тонныи ашаатай поезд жолоодоһон байгаа.

Магнитогорскын комби[нат] долоо һарынгаа түс[эб] дүүргэбэ

МАГНИТОГОРСК, (Т[АСС]). Магнитогорскын металлур[гическа] комбинат долоо һарынгаа [түсэбөө] болзорһоонь хэдэн хоног дүүргэбэ.

Комбинадай коллектив дэйнгээ хоорондо социалис[тическа] мүрысөө эмхидхэһэнэйнгээ, [элек]троэнерги, түлишэ, түүхэй [эд] гамтайгаар гаргашалһан ашаар гаргадаг продукциин сэнгые доошолуулһан байгаа хэдэ комбинадайхид энэ жэ[л]гэдэхи хахадта 11,5 милли[он] хэригэй арьбалалта түсэбһ[өө га]дуур хэжэ шадаа.

Пассажирнуудай аяны шэнэ судна

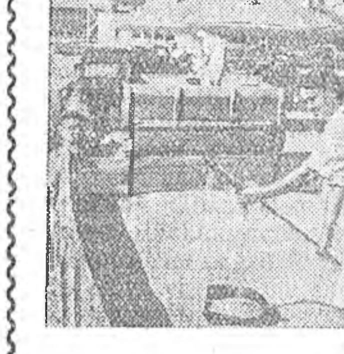
ГОРЬКИЙ, (ТАСС). «К[расное] Сормово» гэжэ судна бү[тээдэг] заводойхид ажалай нэгэ ех[э ам]жалта туйлаба. Эдэнэр 20[8] но хүсэтэйгөөр уһа түридэг [...] палубна дизель-электроход [...] жэ дүүргээ. Электроходой [уртань] 120, үндэрынь 15 метр болон[о.] хэдэ салон, ресторанай, кин[о ха]руулгын болон 468 тусхай ка[юта] юм.

Энэ дизель-электроходто «[...]» гэжэ нэрэ үгтэжэ, уһанда та[ба]ба.

Шэнэ уурхай...

СВЕРДЛОВСК, (ТАСС). [...] нар гэжэ хада Уралай шэлэ[...] дундаһаа тобойжо, асари [...] харагдадаг. Геологуудай м[эдээ]һэнэй ёһоор, энэ хадада хэ[...] түмэрэй руда дунда Уралай [метал]лургическа предприятинуудт[а ...] жэлэй туршада хүрэхэ юм [...] дэхи рудагай дээрэхэнэ бай[...] дань, тэрэниие экскаватораа[р ...] тажа абахаар.

Мүнөө энэ оршон тойрон[д ба]рилгын ехэхэн хүдэлмэри х[эгдэжэ] байнхай. Даб дээрэ эндэ [...] харгы табигдажа эхилээ.

Узбекскэ ССР. Заами[нска] районой «Ударник» совхоз[...] мень хуряажа дүүргээд, [...] ниисэеэ хадажа эхилээ: З[ураг] дээрэ: «Ударник» колхо[з...] ерэһэн шанэ ургасын тар[яа ...] Домакинска элеваторай хү[дэл]мэрилэгшэ комсомол бас[аган] Зина Хализова шалгажа ба[йна].

ТАСС-эй фотохронико.

ОЛОН ҮХИБҮҮТЭЙ ЭХЭН[ЭРНҮҮД] ШАГНАГДАБА

ССР Союзай Верховно С[оведэй] Президиумэй 1944 оной ав[густын] 18-най Указай үндэһөөр, Бу[рят] АССР-эй Верховно Соведэй П[рези]диум олон үхибүүтэй эхэн[эрнүүдые] «Эхын алдар» гэһэн ордену[удаар,] «Эхын медаль» гэһэн меда[ляар]даар шагнаба.

Юһэн үхибүүдые түрэжэ [хүмүү]жүүлһэн 5 эхэнүүд «Эхын а[лдар»] гэһэн 1-дэхи шатын орденоор [шаг]нагдаба. Тэдэнэй дунда Тори[йн ай]магай Ленинэй нэрэмжэтэ кол[хозой] гэшүүн М. М. Бальчугова, [...]райн аймагай Эльхи тосхон[ой гэ]рэй эзэн эхэнэр М. П. Куро[...] болон бусад бии.

Найман үхибүүдые түрэж[э хү]мүүжүүлһэн 40 эхэнүүд «Эхы[н ал]дар» гэжэ 2-дохи шатын орд[еноор] шагнагдаа. Шагнагдагшадай [дун]да: Заиграйн аймагай Ка[...] тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр [...] Бимбаева, Мухаршэбэрэй ай[магай] Брянск тосхоной гэрэй эзэн [...] Ц. Дармаева, энэ аймагай «[...]» колхозой гэшүүн Д. Цыдыпов[а ...]шэд бии. «Эхын алдар» гэжэ 3[-дахи] шатын орденоор 8 эхэнүүд ша[гнаг]даһан байна.

«Эхын медаль» гэһэн 1-дэх[и ша]тын медаляар 34 эхэнүүд, «[Эхын] медаль» гэһэн 2-дохи шатын [меда]ляар 46 эхэнүүд шагнагдаба.

НҮҮРҺЭШЭДЭЙ ЕХЭ БҮЛЭ

Хөөрэлдөөн соогуур Бурлаковтан тухай үгэ хүүрэй оло дахин гараһаиь элеэр дуулдана.

— Бурлаковтан гээшэтнай хэд гээшэб, нэгэ эсэгын хүбүүд бэшэ юумэ ааб даа?—гэжэ һонирхогдобо.

— Тиимэл даа, тэдэнэр ахадуунэр юм. Ганса эдэ бэшэ, үшөөл олон хүн шахтада хүдэлдэг байха.

Уурхайда хүдэлмэрилдэг энэ ехэ бүлэ тухай хөөрэлдөөн гаража эхилбэ. Эсэгын хэды хүбүүд, басагад бии гээшэб гээд, тэндэ байгаашадай нэгэн Бурлаковтаниие нэрлэн, хургаа даража тоолоно.

Тиихэдэнь тэдэнэртэй улаан нюураараа уулзажа, танилсаха гэжэ шиидэбэбди. Уулзахашье гээшэ хэбэрэг хэрэг бэшэ байшоо. Бултадаа ондо ондоо халаанда ажалладаг байба: нэгэниинь үдэр, нүгөөдүүлынь һүни... Зүгөөр энэ үнэр баян бүлын бултанайнь хамтарха гээшэ одоо мүшэдэй тохёолго мэтэ, жэлдээ нэгэ—хоёр дахин үзэгдэдэг. Тэрэнь гансахан лэ һайндэрнүүдтэ, хүндын стол хүреэлэн һууха үедэнь харагдадаг байха юм. Тиимэһээ горнягай энэ үнэр бүлые олохын тулада Гусиноозерск городой нэгэ захаһаа нүгөө захадань гараха, олон гудамжануудые ото ябаха хэрэг гарагдаба.

Табадахи шахтада ажалайнь һүүлээр ахадуунэр Дмитрий, Илья, тэдэнэй эгэшэ-дүү Серафима гэгшэдые арай гэжэ олообди. Тэдэнэр лава соорһоо гараһан зангаараа хүлһэ һалһан, хөө тооһон болошоһон юумэд байба. Тэдэнэрэй һэргэг дорюун, хүхюун баяртай шарайнуудые хараад байхада, газар доро хүндэ ажал хэжэ байһанаа гаража ерэһэн хүнүүд гэжэ һанахаар бэшэ...

Дмитрий Илья хоёр Иван Калашниковай хүтэлбэрилдэг залуушуулай комплексно бригадада навалоотбойщигуудаар хүдэлдэг, мүн энэ бригадада тэдэнэрэй эгэшэ дүү Серафима баһал нэгэ шухала ажал дүүргэнэ. Энэ бригадада оролдолго ехэтэй, ямаршье хүдэлмэриһөө сухаридаггүй навалоотбойщигууд сугларанхай. Тэдэнэрые нэрлэхэдэ Геннадий Федотов, Анатолий Яковлев, Петр Разницын, Николай Донской гэгшэд болоно. Эдэнэрэй тоодо ахадуунэр Бурлаковтаниие оруулалсаха хэрэгтэй. Эдэнэр ажалаараа хэнһээшье тээгдэнэгүй, шэнэ болоһон юумые хододоо халан абадаг байха юм.

Халаан бүхэнэйнгөө нормо үлүүлэн дүүргэхэ гэһэн хүдэлөөе Донбассай шахтер Николай Мамайн үүсхээд байхадань, нүхэр Калашниковай бригада тэрэнэй жэшээ халан абаа.

5-дахи шахтада Бурлаковтанай нэгэн Андрей гэгшэ хүдэлмэрилнэ. Тэрэ хадаа навалоотбойщигуудай комплексно бригадын бригадир юм. Бригадир Андрей Бурлаков горнягуудайнгаа бригадые шадамараар хүтэлбэрилнэ. Бригада һүүлшын дүрбэн һара соо нормоёо дунда зэргээр 140 процент дүүргэнэ. Бригадын горняк бүхэн үдэр бүри түсэбһөө гадуур нэгэ хахад, хоёр тонно нүүрһэ арадайнгаа ажахыда үгэнэ. Бригада бүхы дээрээ 25—30 тонно нүүрһэ түсэбһөө гадуур үгэнэ.

Бурлаковтанай бүлынхид ажал хэхэ дуратай, шударгы хүнүүд. Тэдэнэр бултадаа хүдэлмэришэд ябажа, ажалдаа дадаһан, дүршэл шадабаритай шахтёрнууд юм. Рудоуправлениин центральна мастерскойдо кочегараар Василий Бурлаков, барилгын управлениидэ модошо дарханаар Алексей Бурлаков, 7/8-дахи шахтада навалоотбойщигоор Петр Бурлаков, мүн энэ шахтада люковойгоор Евдокия Бурлакова гэгшэд ажаллана. Эдэнэр бултадаа түрүү хүдэлмэришэд болонхой.

Бурлаковтанай үнэр баян энэ бүлэ өөһэд хоорондоо эбтэй эетэйгээр ажаһуудаг. Мүнөө Гусиноозерск городой захада Андрей Петр хоёр өөһэдынгөө хүсөөр хоёр байратай гэр шлакоблогоор барижа байна. Тэрэ барилгадань бусад ахадуунэрынь хамһалсана.

Горнягуудай ажалша энэ бүлые «Эхэ геройн» хүндэтэ нэрэдэ хүртэһэн Александра Дмитриевна Бурлакова хүмүүжүүлһэн байна.

Зураг дээрэ: 1. түрүү горнягууд Дмитрий, Илья Бурлаковтан. 2. Андрейн гэрэй барилга дээрэ Бурлаковтанай бүлын воскресник боложо байна.

О. Березков.

...УНАЙ ШЭМЭТЭ НОГООН ДЭЭРЭ АДУУ МАЛАА АРБИНТАЙ, ГАДАРТАЙ БОЛГОЕ!

Тарган мяха абахын түлөө

...шын хура борооной һүүлээр ...олой үргэн ужжам талын шэ...тэй ногоон бүринше һайжа... Оиёо, Боргогол, Мандай ...горходой эрьеэр, хаал харга...удаа шэмэтэй зөөлэн үнгэ бү...ногоон һэбшээ һалхинда дол...лайна. Эндэ Баргажанай ай...эгээл томо Карл Марксын ...эжэтэ колхозой олон мянган ...малай дунда бэлшээн тарга...лаа илгагдаһан арбаад гүүр...таранууд ябалсана.

...марксынхид жэл бүри 2 ...центнерһээ үлүү мяха гү...тушаадаг юм. Тиин эндэһээ ...дагдаһан мал арьбан дала зу...байһаараа аймаг соогоо ...хойшо суурхадаг болон... Мүнөө колхоз 1031 центнер ...худалдаад, жэлэй эсэс боло...нөө 1800 центнер худалдаха ...раална.

...шэри үргүүр ябаад, тарга...а байһан адуу малые хара...удааш үглөөнэй шүүдэртэй ...ээ үдэр бүри өөхэлжэ байн... Томо бэетэй, мандагар һүүл...арган хонид, эбэртэ малые ...н харахада, энэ жэл ...лойхид наһаһандаа һарбай...һэндээ хүрэхэнь ха гэһэн ...шагатай түгэнэ.

...эхи мал тала дайдада тухаа...ээд, тарга байна гэжэ ...харин малай адуулалгые зү...эмхидхэжэ, хүсэ шадалаа гам...гөөр ажаллаадаг малша...эзэрэтэ ехэ үүргэ дүүр...байһые тэмдэглэхэ хэрэгтэй. ...хозой түрүү малшадай зэргэ...ан Зана Дамбиевич Цыден...тэрэнэй һамган Дынцема ...аевна, сүг хүдэлмэрилдэг ...жит Тыхеевна Цыренова мал ...дээрэ 10 гаран жэл хүдэлмэ...ээ, алдар нэрээрээ суурхадаг ...Хэдэн жэлэй туршада тэд...эээр олон толгой мал бэл...таргалуулагдаа. Нёдондо жэл ...ир 120 толгой залуу эбэртэ ...шаажа абаад, толгой бүхэ...амидын шэгнүүрые сүүдхэдэ ...раммаар нэмээжэ, 4 һарын ...да гүүртынгээ малһаа 129 ...р мяха абаһан байна. Мүнөө ...тэ малшад бүри дээшэлүү...эн социалистическэ уялга ...а малайнгаа толгой бүхэнэй ...рине жэлэй гурбан һарада ...н бури 1100 граммаар нэмээ...гэжэ үгээ үгөөд, хэлэһэн ...э хүрэхын хойноһоо оролдо...айна.

...нэр 100 толгой гүна, ...сарнуудые адуулна. Ма...булта тобир тарган бо... Эдэ малаа хүдэл...н дүй дүршэл түхай бо...ноос хэлэхэдэ иимэ. Тэднэр ...эрие 4 хэһэг болгожо хубаа...ноосонь ээлжээгээр малдаа ...на. Тиин нэгэ участок дээрэ ...3—4 удэрһөө үлүү адуулагда... Үүрэй сайхнда уурадхана, 3 ...үсэр мал бэлшээриэдэ үргэ...раарай һэрүүндэ шүүдэртэй ...ногоо садатараа эдинэ. ...тэнгэй шанга нарһанда мал...хахажа, алаяһа, батаганаан...рьелэн, мал гүйлдэжэ захал...Тиихэдэнь малшад малаа хаал ...анатай гол горходой эрьедэ ...малаа амаруулдаг. Халуунай ...мсаар малаа дахин бэлшээ...абашахажа, удэшын 11 час ...р адуулдаг байна.

— Мал адуулхадаа бэлшээрнээ табан хурган шэнги мэдэхэ хэрэгтэй. Малые холо газар тууха хэрэггүй, тэдэниие бэлшээри дээрэнь дуран соонь аалиар ябуулхада һайн. Бэлшээримнай баруун урдахи Мандай гэжэ газарта ехэ хужартай юм. Тэрэ хужар долёолгохоёо малаа саг үргэлжэ абаашадаг байнабди,— гэжэ Зана Дамбиевич хөөрэнэ.

Энэ гүүртын малшад малайнгаа үбшэлхэгүйн тула уридшалан һэргылдэг, һоно, батаганаанһаа аршалхын тулада малда гексахлоранай порошок сасадаг юм. Иигэжэ оролдосоор мал түргөөр таргална. Июнь һарада эндэхи малай толгой бүхэнэй амидын шэгнүүр 41 килограмм нэмээ. Август һарада, малай гүрэндэ худалдаадаха болотор, эндэхи малшад малайнгаа толгой бүхэнэй амидын шэгнүүриие дунда зэргээр 469 килограмм болгожо, хамта 139 центнер нэмэлтэ мяха абахаар хараална. Харин колхоз зун-намарай үедэ малаа бэлшээн таргалуулжа, 437 центнер үхэрэй, 635 центнер хониной мяха ехэ абаха байна.

Энэ зорилгоёо эндэхи малшадай амжалтатайгаар дүүргэхэнь лабтай.

«Уялгата тушаалга, МТС-эй хэһэн хүдэлмэриин түлөө натура түлбэри болюулха, хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэжэ шэнэ гурим, худалдан абаха сэн болон услови тухай» партиин ЦК-гэй июниин Пленумэй тогтоолоор зоригжоһон эндэхи малшад гүрэндөө мяха бүри ехээр худалдахаяа оролдоно. Мүнөө мяханай үнэ сэнгэй дээшэлхэдэ, манай нийтын олзо доход ехэ болохо гэжэ хэлсэнэ. Тэдэнэр малаа һайнаар бэлшээн таргалуулжа, гүрэндөө имагтал эрхим тарган, таргал мяха худалдахын түлөө ехэ оролдолго гаргана.

Бэлшээн таргалуулха малай гүүргэдэ Раднаевтанай бүлэ униинһөө хойшо хүдэлмэрилжэ, жэл бүри ажалай һайн амжалта түйлана. Буда Шагданаевич Раднаев һаяан хубүүн хоёртойгоо мал һарын эхеэр 150 толгой дунэн үхэр тушаагаа абаад, һара хахадай туршада үхэр бүхэнэй амидын шэгнүүриие 42 килограммаар нэмээгээ.

— Малаа бүхэли сүүдхэ соо бэлшээри дээрэнь адуулнабди. Малай таргалхада эгээл таатай саг байна. Толгой бүхэнэй амидын шэгнүүриие 1 центнерһээ баға бэшээр нэмээхэ уялга абанхайбди. Тэрэнээ дүүргэхын тулада гурбуулан удэр һүнигүй оролдожо байнабди. Абаһан уялгаяа дүүргэхэмнай лабтай. Юрэдөө гүрэн манда гомдохогүй байна, арьбан далангаа зузаарһан мал худалдахал байхабди,—гэжэ удаанай дүй дүршэлтэй адуулагшан Буда Шагданаевич хэлэнэ. Мүн тус колхозой бусад гүүртэ, отаранууд мал адуулагшад иимэ һанал бодолтогоор ажаллажа байна.

Тиихэдэ колхозой хонишод ажалай һайн жэшээ харуулна, жэл бүри шэнэ амжалтануудые түйлана. Тэдэнэр һооһо хайшалха түсэбөө үлүүлэн дүүргэхэтэеэ хамта, хониной мяха ехээр абахын түлөө шангаар тэмсэнэ. Энэ жэлэй түрүү зургаан һара соо тэдэнэр 850 гаран толгой хүшэ һайтай хонидые гүрэндэ тушаагаа. Эндэ 3063 толгой хонид 5 отара болгогдоод, бэлшээн таргалуулагдажа байна. Хонишод мүн лэ хонидоо үүрэй сайхнаа удэшын харанхы болотор бэлшээри дээрэнь адуулна. Колхозой түрүү хонишод Бадма Будаевай, Дугар Будзанаевай даажа байһан отаранудай эрьенүүдэй амидын шэгнүүр сүүдхэдэ 100—100 грамм нэмэнэ.

— 60 килограммһаа доошо бэшэ амидын шэгнүүртэй эрьенүүдые гүрэндөө худалдаха уялга абаа һэмди. Тэрэнээ заабол дүүргэхэбди,— гэжэ тэдэнэр омогтойгоор хэлэнэ.

Тэрэшэлэн хонишод Долгор Гыргенова, Санга Ламатханова гэгшэд эрхимээр ажаллана. Тэдэнэр адуулжа байһан түлгэнүүдээ бэлшээн таргалуулжа, толгой бүхэнэй амидын шэгнүүр 36,1 килограммһаа 50 килограмм хүргэхые оролдожо байна. Иигэжэ ажаллажа байһан хонишод, мал адуулагшад тус колхоздо олон.

Баянголойхид мяха ехээр абахатайгаа хамта, тэрэнэй өөрынь үнэ сэнгые химдаруулха хэмжээ абана. Үнгэрэгшэ жэл 1 центнер үхэрэй мяха абахада 93 түхэриг 40 мүнгэ, 18,5 ажалта удэр гаргашалбал, байгша ондо 72 түхэриг, 17 ажалта удэрһөө үлүү бэшээр гаргашалха гэжэ тэдэнэр хараална. Урдань тус колхоз үбэлжэлгын үедэ тэжээлээр дутахалаа хэдэн зуун мянган түхэригтэ ороо̄һо таряанай зүйлые хүдалдажа абадаг байгаа. Тиин абаһан продуктын—һү, мяха, нооһоной өөрынь үнэ сэн дээшэлдэг һэн. Харин баянголойхид полинууд дээрээ ороо̄һо таряанай баян ургаса ургуулжа байна. Мүн кукуруза, наран сэсэг, үбһэ ногооной ургаса һайн. Ерэхэ үбэлжэлгэдэ малай эдихэ 6 мянган центнер ороо̄һо таряанай зүйл, шэмэтэ баян бүдүүн тэжээлнүүд элбэгээр бэлэдхэхэ гэжэ түсэблэгдөөд, тэрэнь амжалтатайгаар дүүргэгдэжэ байна.

Һү, мяха, тоһо, нооһо дээшэлүүлэгдэһэн шэнэ сэнгээр худалдажа, нийтынгэ олзо доходые үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ 1 миллион 500 мянган түхэригөөр ехэдхэжэ, хамта 6 миллион 255 мянган түхэриг хүргэхэ гэжэ энэ артелиинхид хараална.

Тус колхозой нийтын олзо доход бүри ехэ болохо байгаа. Теэд эндэ нэгэ ехэ дутагдал бии. Юуб гэхэдэ, эндэ гахайн мяхан тон багаар абтана. Энэ жэлдэ тус колхоз дунда зэргээр 50 гаран килограмм амидын шэгнүүртэй 147 гахай худалдабашье, мүнөө энэ таатай үедэ гахайнуудаа муугаар шахажа байна. Тэрэшэлэн ехэ болгогдожо байһан поршоонхонууд үсөөн. Жэлэй эхинһээ хойшо хамта 160 поршоонхо абтабашье, тэдэнэй олонхинь мүнөө болотор эхэһээн һалгаагдаагүй байна. Энэ дутагдалаа дары усадхажа, Карл Маркс колхозойхид сашадаа гахай олоор шахадаг болохо зэргэтэй. Тингэбэл баян дээрээ баян болохо һэн.

Мүнөө Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз һү, мяха, нооһо абалгаараа аймаг соогоо түрүүлжэ ябана. Энэ амжалтаяа бүри арьбадхахын тулада артелиин гэшүүн бүхэн адуу малаа олошоруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэхэ байна.

А. ШУЛУНОВ, О. РАДНАЕВ.

Баргажан.

Хонидоо һайнаар бэлшээнэ

...гэнэльдин Зэдэ, Борьбогой Ин...нютагаар Николай Гомбое...тахиа, мэдэхэгүй хүн байха... Нүхэр Гомбоев эндэхи «Эр...колхозойнгоо эрьэ хонидые ...хаража эхилһээр 3—4 жэл ...бошье, үнэн шударгы, оролдо...ажаллаараа олондо хүндэтэй ...оной.

...рэгшэ үбэлжэлгын үедэ Ни...Гомбоевой отарынхид 601 эрьэ хонидые һайнаар харуулжа, тобир тарганаар ондо оруулаад, тус бүриһөөнь 3,6 килограмм нооһо хайшалжа тушаагаа. Оролдосотой бэрхэ хонишон отарынгаа хонин һүрэгые энэ хабарһаа хойшо эгээл үзүүр һайн ногоондо шадамараар адуулан, толгой бүринь дунда зэргээр 67,4 килограмм шэгнүүртэйгээр гүрэндэ тушаагаад байна. Тингэжэ гансахан энэ отарһаа 310 центнер эрхим шанартай мяхан тушаагдаба.

— Манай отарынхид хонидоо тушаагаад, һаяшаг 600 гаран энэ жэлэй хурьгадые тушаажа абаад, харууулажа байна. Тэдэнээ үбэл болотор һайнаар адуулжа, тобир тарганаар ондо оруулхын түлөө оролдонобди,—гэжэ нүхэр Гомбоев хөөрэнэ.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

Филипп Романович Вторушин Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой эрхим гахайшан гэжэ суурхаанхай. Энэ гахайшан 60 наһа хүрэхөө байбашье, ажалдаа абьяастайгаар, оролдосотойгоор хүдэлнэ. Түлжүүлжэ байһан залуу гахайнуудайнгаа шэгнүүриие ехээр дээшэлүүлнэ. Зураг дээрэ: залуу гахайнуудаа зүгэ ногоон дээрэ бэлшээжэ ябана.

Л. Хайдуровай фото.

Гурбан жэлэй Соёлой добтолго

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Закаменай аймагай Культурын байшангай дуушан, хууршан Д. Б. Цыбиков.

Соёлой добтолго эхилээ

Хоринин аймагай ажалшадай депутадуудай советэй сесси дээрэ «Аймаг дотороо соёлой добтолго эмхидхэхэ» тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Сессиин урда тээ аймагай Культурын таһаг культурын эмхи зургаануудай хүдэлмэриин түсэбүүдые хараадаа абажа, 3 жэлэй турша ябуулагдаха гол шухала хэмжээнүүдые түсэблэн тодорхойлһон байна.

Тус аймагай Курьбын леспромхозой профсоюзна клуб (даагшань В. М. Шубин) агитбригада эмхидхэжэ, модо бэлэдхэлэй участогуудаар, Хорин хониной совхозой табадахи, зургаадахи фермэнүүдээр, таряан ажалай бригаданууд дээгүүр ажалшадта концерт харуулжа эхилээ. Тэдэнэр энэ хүдэлмэрөө соёлой добтолгын эхин алхам гэжэ тоолоно.

Улаан Одоной хүдөөгэй клуб (даагшань нүхэр Галсанов) нүүдэл библиотекэ эмхидхээд, холуур байдаг колхозшод, һаалишадта, механизаторнуудта уншаха ном олоор абаашажа, тэдэнэй элдэб асуудалаар ойлгуулжамхын хүдэлмэри ябуулжа эхилээ.

Республика соогоо эгээл түрүүн эхэ хонидые хэнэшлүүлхэ хүдэлмэриие эхилэн ябуулһан эдэбхи үүсхэл гарһан «Улаан Одон» колхозойнгоо ажалшадай дунда тус библиотекэ түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхын хойноһоо горьтойхон хүдэлмэри ябуулжа эхилбэ.

В. МИХАЙДОВ, Хоринин аймгүйсэдкомой Культурын таһагай даагша.

Гурбан жэлэй түсэбөөр...

Республикымнай культурын хүдэлмэрилэгшэдэй үүсхэлэй орон дотор хаа хаанагүй һайшаагдажа байһандань баярлахаар. Манай үүсхэлшэ республикын аймаг, колхоз, совхоз, РТС, МТС болон городуудаар культурын бүхы хүдэлмэриие эрид эсэгэр һайжаруулхын, тэдэниие ябуулха гол арга боломжонуудай нэгэн—материальна база байгуулхын түлөө добтолго үргэнөөр эхилээд байна.

Манай Мухаршэбэрэй аймагай культурын хүдэлмэрилэгшэд, бүхы интеллигенци, комсомолой, профсоюзна организацинууд партийна организацинуудай хүтэлбэри доро энэ шухала шухала хүдэлмэридэ, политическэ гүнзэгы удхашанартай хүдэлмэридэ онсо анхарал хандуулжа байна. Хэдэн колхозуудта, сомонуудта соёлой добтолго эмхидхэхэ тухай олонинтын хабаадалгатай суглаануудые болгожо эхилээнь. Һаяхан аймагай Соведэй сесси дээрэ гурбан жэл соо ябуулагдаха гол гол хэмжээ-ябуулганууд хараалагдажа, дэлгэрэнгы түсэб зүбшэн хэлсэгдээд, тусхай шиидхэбэри абтаа. Гурбан жэлэй соёлой добтолгын эхин үедэ иимэ алхамууд хэгдээд байна гэбэл: «Үнэн» колхоздо хоёр клуб нэгэн доро бодохонь. Нэгэниинь—Барта, нүгөөдэнь—Харьяатада. Колхозой центр Барта баригдажа байһан клубай торхо бодожо байна: олохон бревно ябталагдаа. Харьяатада баригдаха клубай шулуун һуури табигдаад, материал бэлдэлгэ яһала һайнаар ябажа байна. Тэдэ клубууд 200—200 хүнэй һууритай харалгын залтай, мүн фойе, уншалгын таһаг, библиотекэ, гримеровочно гэхэ мэтэ таһалгануудтай байха юм. Эдэ хоёр клубай барилга Агууехэ Октябриин 41 жэлэй һайндэр болотор дүүргэгдэжэ, «Үнэн» колхозойхидой ажалай бэлэг болохо юм.

Соёлой добтолгоһоо урид баригдажа эхилэгдэһэн аад, дүүргэгдэнгүй орхигдоһон культурын эмхи зургаануудай гэр байрануудые һаядаа дүүргэхын тула манай Мухаршэбэрэй ехээл оролдолго гаргагдажа байна. Зүгөөр, бидэнэр соёлой добтолго унжагайгаар эхилһэнээ ерид шууд заһаруулха уялгатай болоод байнабди.

Аймагай центртэ номой магазинай, аймагай библиотекын баригдалга улам түргэдөө. Магазинай зосоохи түхеэрэлгэ бэлэн боложо байна. Библиотекын байшан хушагдажа дүүрөө. Эдэ хоёр культурын эмхи зургаанай гэрнүүд сентябрь болотор бэлэн болохо, ашаглалгада үгтэхэ.

Гурбан жэлэй түсэб соо аймагай Культурын ордон 1959 ондо баригдаха гэгдэнхэй. Тэрэ ордон 350 хүнэй һууритай харалгын залтай байха.

Ажалшадта кино харуулгые түргөөр һайжаруулхын тулада яһала горьтой юумэ хэхээр забдаабди. Хүдөөгөөр һуудаг малшадай, механизаторнуудай дунда кино харуулга эли бодо һайжараа. Хоёр авто-кинопередвижка колхоз, совхозой фермэнүүд, холын отаранууд дээгүүр ябажа, аймаг соохи бүхы малшадта ходо кино харуулжа шададаг, үрдидэг болоо. Энэ жэлээ хоёр шэнэ киноустановко абажа табяа һэмди. Тиигэбэшье аймагайнгаа ажалшадай эрилтые хангаха болоходо киноаппаратура үсөөдэнэ. Һаядаа хоёр киноустановко абахабди. Одоол тиихэдэ бүхы аймагнай кино харуулха талаар хоихдол таһалдалһаа хойшолонгүй гаража шадаха.

Культурын министерствын кинофикациин таһагые даагша нүхэр Федоренкодо иимэ гомдол байна: хуушан түхэлэй, тэрэ мүртөө элэшэһэн, саашадаа хэрэглэхэшье хэсүү болошоһон 4 аппаратура манда бии. Тэдэнэй орондо мүнөөнэй шэнэ аппаратура үгэхэбди гэжэ нүхэр Федоренко нёдондо жэлһээ хойшо хэлэдэг һэн. Теэд тэрэнь хоёрдохи жэлээ хооһон үгэ зандаа байһаар.

Соёлой добтолгын эхилшоод байхада,— аймагай культурын таһагай хүдэлмэрилэгшэдэй ядалдаһан асуудалда, түбхын түрүүндэ, Культурын министерствэ айхабтар ехээр анхарал хандуулха хаһань болоол ха гэжэ һанан гэһээ нүхэр Федоренкэлээ эхилээд, тэдэнэр бирагай туһаламжа узүүлнэгүй гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Соёлой добтолго аалиар, сохилто муутайгаар эхилбэбди. Энэ бидэнэй гэм зэмэ гэжэ хэлэхэ байна.

Аймагай Соведэй сесси дээрэ зүбшэн хэлсэгдэһэн түсэбые саашадаа бодото хэрэг болгон бэелүүлжэ, соёл культурын бүхы эмхи зургаанудай хүдэлмэриие һайжаруулхын тулада хүсэ шадалаа гүйсэд элсүүлхэ уялгатайбди. Тэрэнһээ гадна, культурын хүдэлмэриин хэдэн олон һалаа һалбаринуудые бултыень зэргэсүүлжэ, үргэн фронтоор добтолхо зэргэтэйбди.

М. ОЛЕННИКОВ, Мухаршэбэрэй аймгүйсэдкомой культурын таһагай даагшын орлогшо.

Малшадта гэр байранууд баригдана

Курумканай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой дархашуул барилгын хүдэлмэри амжалтатайгаар саг үргэлжэ ябуулна. Энэ жэлдэ Уликчен, Эрхитэ гэжэ газарнуудта малшадай байха дурбэн гэр, культбаза баригдажа дүүргэгдэбэ.

Мүнөө дархашуул нүхэд Ш. Дармаев, Х. Дармаев, Ц. Рабжинов, Ц. Ринчино гэгшэд 800—900 толгой хонидой байха байра барижа эхилээ.

Г. БАДМАЕВ.

Һуулшын почтоһоо

Дэмжэгдэмээр үүсхэл

ҺУРАГШАД МАШИНЫН МАСТЕРСКОЙ КОЛХОЗДО БАРИЖА УГЭБЭ

Хэжэнгын дунда һургуулиин 32 һурагшадһаа бүридэһэн үйлэдбэриин бригада «Эрдэм» колхоздо машинануудые хадагалха, заһабарилха мастерской барижа дүүргэбэ гэжэ «Кижингинский колхозник» газетэ бэшэнэ. Ажал хэжэ һурахые заадаг багша С. Х. Цыбиковэй, «Эрдэм» колхозой правлениин табиһан дүршэлтэй дархашуул Цыбикжапов, Иванов гэгшэдэй хүтэлбэрээр хүдэлжэ, һурагшанар июль һарын туршада 23 метр утатай, 7 метр үргэнтэй, 4 метр ундэртэй машинын мастерской баряа. Һурагша Шираповагай хүтэлбэрилдэг бригада тон һайнаар хүдэлһэн байна.

Һайнаар хүдэлһэнэйнь түлөө, МТС-һээ худалдажа абаһан техникээ хадагалха, заһаха мастерскойтой болгоһоной түлөө колхозой правлени болон партийна организаци һурагшадта мүнгэн шан барюулба. Мастерской барихан залуу барилгашад тус тус бүридөө 600—700 түхэриг олзо олоо.

СОЁЛОЙ ШЭНЭ ГУЛАМТАНУУД

Гурбан жэлэй соёлой добтолго эмхидхэхэ талаар соёл культурын хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска нэгэдэхи съездын Хандалгые дэмжэн, аймаг дотороо ямар хүдэлмэриин хэгдэжэ байһан тухай Кабанскын аймагай «Забайкалец» газетэ бэшэнэ. Аймаг доторо клуб, улаан булан, һургуули олоор баригдана. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой загаһашад гоё һайхан клуб барижа дүүргээ. Елань, Колесово, Большая Речка тосхонуудта типовой клубууд шэнээр баригдажа эхилбэ. Һургуулиин, эмнэлгэ аргалга эрхилдэг газарнуудай байшангууд шэнээр баригдана.

Соёл гэгээрэлэй байшангуудые олоор барихаар, сэсэрлиг модо олоор тарижа, хүдөө тосхонуудаа шэмэн гоёохоор кабанскынхидай шиидхэнхэй байһан тухай газетэ бэшэнэ.

ҮБҺЭШЭДТЭ КОНЦЕРТ ХАРУУЛНА

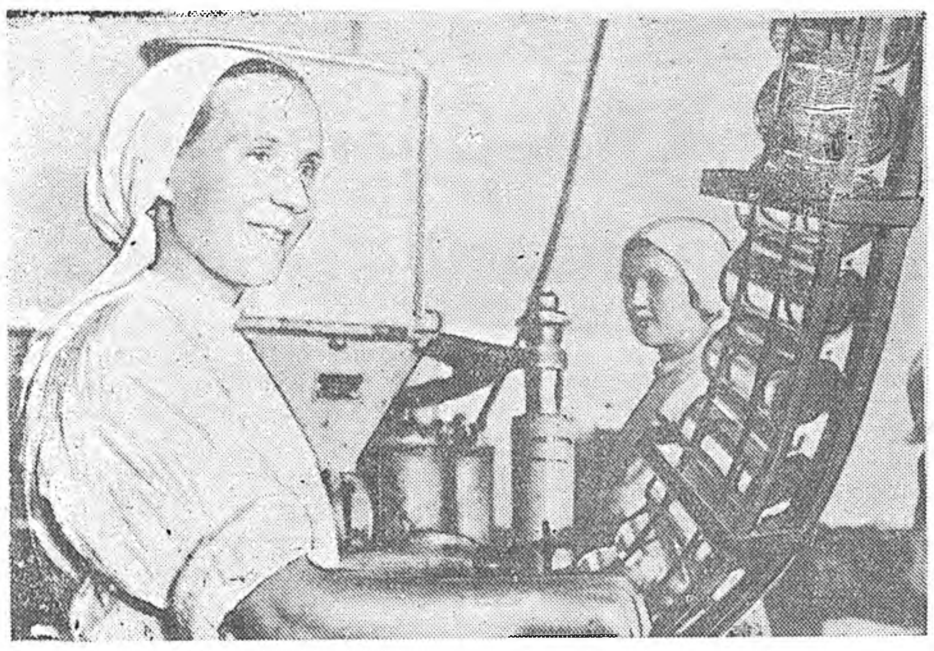
Прибайкальска аймагай Культурын байшангай эмхидхэжэ эльгээһэн агитбригада Молчаново, Нестерово, Ангыр, Зырянск, Халзаново, Иркилик тосхонуудаар болон үбһэшэдэй бригадануудаар ябажа, олон лекци уншаа, һонирхолтой концерт харуулаа. Концерт харуулхаһаа гадна, «дайшалха хуудаһа» гаргалсана, хөөрэлдөө үнгэргэнэ. В. Степанов Г. Романовский, Н. Постнова, И. Чумаков болон бусадай дуулаһан дуугаар, табиһан хатараар үбһэшэд ехэ һонирхобо гэжэ Прибайкальска аймагай «Знамя победы» газетэ бэшэнэ.

АГИТАТОРНУУДАЙ ҺУРГУУЛИ

Иимэ гаршагтайгаар «Кударинский колхозник» газетэ һонирхолтой статья һаяхан хэблэбэ. Кударын аймагай Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин агитаторнуудайнгаа һуралсал яажа эмхидхэһэн, тэдэнэй юу хэһэн тухайнь статья соо дэлгэрэнгүйгээр хэлэгдэнэ.

— «Зургаа һарын болзортойгоор эмхидхэгдэһэн энэ кружокто агитколлективэй бүхы 28 агитатор һуралсаа. Занятинуудынь һарадаа хоёр дахин болодог. Һургуулиин үзэхэ программа соо политическэ болон үйлэдбэриин асуудалнууд, агитаци ябуулха арга дүршэл гэхэ мэтэ ородог байгаа. Һургуулиин занятинууд дээрэ колхозойнь түрүү һаалишад, гахайшад, хонишод ямар аргаар һайн амжалта түйлаһан тухайгаа хөөрэжэ үгэһэн байна. Агитаторнууд Колодин, Гудзь, Абросимова гэгшэд хөөрэлдөө үнгэргэхэдөө газетэ яажа хэрэглэдэг, али нэгэн темээр хөөрэлдөө үнгэргэлгэдэ хайшан гэжэ бэлэдхэдэг тухайгаа хөөрөө. Агитаторнууд бэе бэеынгээ хэһэн хөөрэлдөөндэ байжа шагнаад, удаань сугларжа, тэрэнээ зүбшэн хэлсэдэг.

Иимэ һургуули эмхидхэһэнэй ашаар агитационно хүдэлмэриин удхань һайжараа. Агитаторнууд нүхэд Максимов, Абросимова, Колодин, Гудзь, Варнавский гэгшэд «Бидон һүн атомна бомбоһоо һайгаад хүшэтэй болодог бэ?», «Һайн шанартай силос хайшан гэжэ дарахаб», «Центнер һүнэй өөрын үнные ямар аргаар доошолуулхаб» гэһэн темээр хөөрэлдөө һонирхолтойгоорьшье, ойлгосотойгоорьшье үнгэргэһэн байна» гэжэ газетэ бэшэнэ.

Мяха консервэлдэг шэнэ автомат энэ жэлдэ Улан-Удын мяха-консервын комбинадай консервнэ заводто табигдаа. Энэ автомат халаан соо 4 мянган банка консервэ гаргаха шадалтай юм. Рига городой машина бүтээлгын заводто хэгдэhэн энэ автомадай тодхогдоhоной hүүлээр 22 хүдэлмэришэд сүлөөлэгдэжэ, ондоо ажалда орохо аргатай болоо. **Зураг дээрэ:** заводой хүдэлмэришэн Надежда Мурзина шэнэ станогой дэргэдэ ажаллажа байна.

З. Веснинагай фото.

Түрүүлhэн модошод

Модо бэлэдхэлэй промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обком, «Забайкаллес» комбинат июнь hарын хүдэлмэриин дүнгөөр леспромхозуудай модо бэлэдхэлэй пунктнуудай мүрысөөнэй дүн гаргаба.

Байгалай леспромхозой Безымянный пунктын коллектив июнь hарада модо бэлэдхэхэ, таллуулха түсэбөө 152 процент, модо ашаалха даалгабаряа 128 процент дүүргэжэ, социалистическэ мүрысөөндэ түрүү hуури эзэлээ. Пунктын модошод нимэ амжалта туйлаха зууpaa, ажалаа зүбөөр эмхидхэhэнэй ашаар 16 мянган түхэриг мүнгэ арьбалаа.

Безымяннынхид hайнаар хүдэлмэрилhэнэйнгөө түлөө профсоюзайнгаа ЦК-гэй дамжуулгын Улаан туг 10 мянган түхэриг мүнгэн шантайгаар абаба.

Хоёрдохи мүнгэн шан Баргажанай леспромхозой Журавлихын пунктын коллективтэ хүртөө. Хандагатайн леспромхозой модо бэлэдхэлэй Саигон пунктынхид гурбадахи мүнгэн шанда хүртөө.

Н. Тюрнев.

Шатараар республикын түрүү hуури эзэлхын түлөө

Һүүлшын 15-дахи турта наадагшадай хэниинь республикын чемпион болохо аабза гэжэ харагшад хүлеэн ядажа байгаа.

Галданов Берсудский хоёр илангаяа шангаар тэмсэжэ. Галдановынь шүүгдэв.

Сампилов нүгөө наадагшынгаа дутагдалые хэрэглэн Пахаевые шүүгээ.

Республикын чемпион байhан Сумкин Могордоевто шүүгдэбэ. Удаань урда турнуудта наадангүй алад гараhан партиие Власовтай наадахадаа тэрээндэ алдаа. Тиигэжэ Сумкин 3-дахи hуурида гараа.

Мельников Макальскийда, Тоглоев Самаринда, Мункоев Павловта, Межов Пановто шүүгдэбэ. Власов Аминов хоёр наадаха байhан аад. Аминовынь ерэнгүй байжа, шүүгдэhэндэ тоологдобо.

Үнгэргэгдэhэн энэ турнир дүүрэжэ, тэрэнэй таблица дээрэ абаhан hууринуудынь иимээр гараба: 12,5 очконуудые абаhан Сампилов Берсудский хоёр 1—2-дохи hууринуудые, 3-дахи hуури 11 очкотой болоhон Сумкин гэгшэд абаа. Власов—10, Могордоев, Галданов—9,5—9,5, Мункоев, Мельников —7,5—7,5, Макальский, Панов—7—7, Самарин—6,5, Тоглоев—6, Пахаев—5, Павлов, Межов 4—4, Аминов—1,5 очкотой болоо.

А. Мадаев.

Тамаралгаар мүрысөөн

ДОСААФ-эй республикын комитет болон тэрэнэй дэргэдэхи далайн клуб Сэлэнгэ мүрэн дээрэ уhа тамаралгаар мүрысөө hаяхан үнгэргэбэ. Мүрысөөн олон янзын спортоор болоо.

Туд бүриин болон командаараа түрүү hуури эзэлхын түлөө тэмсэлдэ Улан-Удэ городой ДОСААФ-эй районуудай, мүн томохон эхин организацинуудай суглуулагдамал команданууд хабаадалсаа.

Һэлюурд элгээр эрэшүүл болон эхэнэрнүүдэй дундаhаа командын түрүү hуури СМН-837-гой (Железнодорожно район) команда эзэлбэ. Хоёрдохи, гурбадахи hууринуудые эрэшүүлэй дундаhаа судна бүтээлгын заводой, мүн Октябрьска районой эхэнэрнүүдэй дундаhаа түрүү hууринуудые городской нэгэдэхи больницын 1-дэхи, 2-дохи команданууд эзэлээ.

Далайн корабльнуудай, суднануудай, атомна ледоколой модельнүүдые харуулгаар болон бусад янзын мүрысөөнүүдтэ олон хүнүүд хабаадалсаа. Тэдэнэрэй дундаhаа эрхим үрэ дүн харуулагшад шалгараа.

Мүрысөөндэ түрүү hууринуудые эзэлэгшэд шагнагдахаар зууршалагдаба.

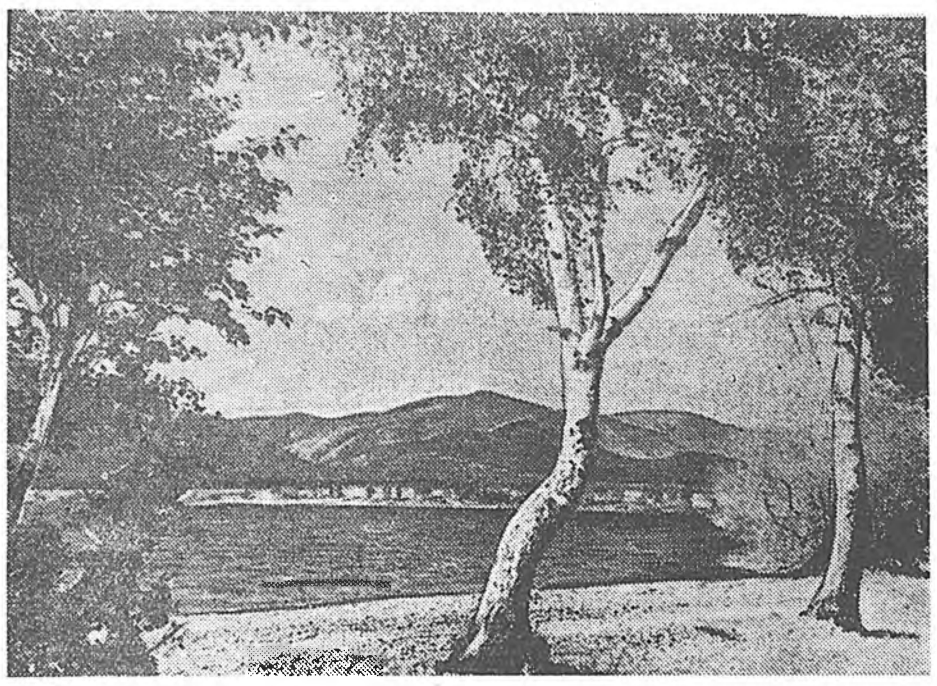
И. Черкашин.

Мори урилдаана

Мори урилдалга бурят арадай спортнуудай нэгэн байhан юм. Энэ спорт манай нютагта үнихэнэй мартагдаhан байгаа. Гэбэшье, нёдондоной мори hорилго, урилдаалга hэргээгдээ.

Курумканай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой комплексно бригаданууд хурдан шэлэдэг моринуудаа hорижо, урилдаанда бэлдэhэн байна. Һаяхан Ягдаг гэжэ газарта болоhон найр дээрэ колхозой комплексно дүрбэн бригадануудhаа 15 гүйгөөшэ морид асаргдажа, урилдаанда табигдаа. Тэндэ 5 километрын зайда урилдаhан тэдэ морид сооhоо ОТФ-гэй хоёр морид түрүүлжэ ерэhэн байна.

Г. Бадмаев.

Сэлэнгын аймаг. Сурхайта нуурай эрьедэ. **О. Березновой** фотоэтюд.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Социалистическэ оронуудай ахадуу ёhоной туhаламжа

ПЕКИН, августын 2. (ТАСС). Монголой Арадай Республикын правительство Хитадай Арадай Республикада 15 мянган мори бэлэглээ. Эдэ моридойнь түрүүшын бүлэг—2400 морин августын 1-дэ Пекинэй дэргэдэхи Наньцзяо гэжэ госхоздо Хитадай түлөөлэгшэдтэ барюулагдаба гээд Синьхуа агентство мэдээсэнэ. Тэрэшэлэн МНР-эй правительство үшөө 15 мянган мори Хитадта худалдаха гэжэ шиидхээ.

США болон бусад гүрэнүүд Ирагай Республикые мэдэрбэ

НЬЮ-ЙОРК, августан 2. (ТАСС). Ирагай Республикые Америкын Холбоото Штадуудай мэдэрhэн тухай августын 2-то гүрэнэй департамент соносхоо.

ОСЛО, августын 2. (ТАСС). Ирагай Республикые Норвегиин мэдэрhэн тухай августын 2-то Норвегиин МИД-эй хэблэлэй таhагай начальник Т. Июкебост мэдүүлээ.

СТОКГОЛЬМ, августын 2. (ТАСС). Ирагай Республикые Швециин правительство августын 2-то мэдэрбэ гэжэ хуулита ёhоор мэдээсэгдэбэ.

ПАРИЖ, августын 2. (ТАСС). Швейцариин правительство Ирагай Республикые мэдэрбэ гэжэ Франс Пресс агентствын корреспондент Бернhээ мэдээсэнэ.

ПАРИЖ, августын 2. (ТАСС). Ирагай Республикые Португалиин правительствын мэдэрhэн тухай Франс Пресс агентствын корреспондент Лиссабонhоо мэдээсэбэ.

БЕЙРУТ, августын 2. (ТАСС). Ливанай правительство Ирагай Республикые мэдэрбэ гээд Бейрудэй радиогоор дамжуулагдаа.

КОПЕНГАГЕН, августын 2. (ТАСС). Ирагай Республикын шэнэ правительствые Даниин правительствын мэдэрhэн тухай мэдээсэгдэбэ.

Холбоото Штадууд Ливанда сэрэгээ абаашажал байна

НЬЮ-ЙОРК, августын 2. (ТАСС). Холбоото Штадууд Баруун Германиhаа сэрэгшэдые, буу зэбсэг Ливан руу хаяжал байна гэжэ «Нью-Йорк таймс» газетын Бейрудтэ байдаг корреспондент Лоуренс мэдээсэнэ. Августын 1-дэ Бейрудэй портдо Америкын сэрэгэй корабль орожо, 1800 солдадые буулгаа. Ерэhэн сэрэгшэдэй дунда инженернэ сэрэгэй 2 батальон бии.

Мүн 70 гаран танк Ливанда hаяар асарагдахань.

Ядерна буу зэбсэгэй туршалгые США дары болюулха ёhотой

ПЕКИН, августын 2. (ТАСС). Маршаллова аралнуудай шадар США-гэй ядерна туршалга хэжэ байhан дээрэhээ Хитадай далайн шадарай зүүн урдахи нютагуудта радиоактивна бодосууд нилээд ехэ болоо гэжэ Хитадай Наукын академиин атомна энергиин институдай научна хүдэлмэрилэгшэд мэдүүлээ. Ядерна буу зэбсэгэй туршалга дары болюулха гэhэн эрилтэ Хитадай эрдэмтэд табиба.

Рио-де-Жанейро городой оршондохи сэрэгэй складта юумэн тэhэрээ

НЬЮ-ЙОРК, августын 2. (ТАСС). Бразилиин Рио-де-Жанейро городой оршондо байдаг Деодоро гэжэ газартахи томо сэрэгэй складта августын 2-ой эртэ үглөөгүүр хэдэн удаа юумэнэй тэhэрхэ дуулдаа гэжэ Америкын информационно агентство мэдээсэнэ.

Юумэнэй тэhэрhэнhээ, мүн тэрэнhээ болоhон түймэрhөө шалтагаалжа хэдэн зуун байшан hандаргагдаа, мянга гаран хүн ами наhаяа алдаа. Шархатаhан зоной тоо мэдэгдэнэгүй.

Ямар шалтагаанhаа юумэн тэhэрээб гэжэ тодоруулагдаагүй.

Айхабтар ехэ гал дүлэнэй сорбхилжо, юумэнэй тэhэржэл байhан дээрэhээ хүн зониие абархань ехэ хэсүү байна гэжэ агентствонууд мэдээсэнэ.

Бедсипбдиарит Ианика гэжэ нютагта hуудаг хэдэн мянган хүнүүд ухаа мэдээ алдан, гэр бараагаа хаяжа, иишэ тиишээ харгы замаар тэрьедээ гэжэ мэдээсэгдэнэ.

Үндэhэ яhанай илгаа гаргагшадай сүүд

ЛОНДОН, августын 2. (ТАСС). Урда-Африканска Союзай Претория гэжэ нютагта 92 эрхэтэн гүрэндэ урбаба гэжэ гэмнэгдээд, мүнөө сүүдлүүлжэ байна. Энэ сүүдлэлгэ 1956 оной декабрьда эхилhэн юм. Эхин түрүүн 156 хүн сүүдлүүлжэ байhан аад, 64-иинь зэмэгүй гэжэ сүлөөлэгдэhэн байгаа. Мүнөө сүүдлүүлжэ байhан зоной дунда 58 негр, 16 сагаан шарайтан, 16 инди гарбалтан, 2 хүрин шарайтан бии. Эдэ бүхы хүнүүд үндэhэ яhанай илгаа гаргаhан хуулинуудта, мүн иимэ илгаа гаргалгада эсэргүүсэн тэмсэhэн «гэмтэй».

Коммунистическэ партиие хорихо тухай 1950 ондо абтаhан хуулиин үндэhөөр эдэ хүнүүд гэмнэгдэнэ. Засагаархидай ябуулжа байгаа үндэhэ яhанай илгаа гаргадаг политикада эсэргүүсэн тэмсэhэн хүн бүхэниие засагаархид тус хуули хэрэглэн гэмнэнэ.

ИОРДАНИДАХИ БАЙДАЛ

ЛИВАН ТУХАЙ БАЙДАЛ

Финляндиин шэнэ правительство байгуулха тухай хэлсээн

Колумбиин ажалшад айхабтар хүндэ байдалтай болонхой

Франциин экономическа дороитолгын аюулда орон

Баруун Германиин экономика доройтоно

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Уласхоорондын шэнжэлэл

ИМПЕРИАЛИСТНУУДАЙ НЮУСА ХЭЛСЭЭН ЭНХЭ ТАЙБАН БАЙДАЛДА АЮУЛТАЙ

Араб Зүүн зүгтэ энхэ тайбан байдал тогтонижоруулхын түлөө манай ороной эрхилжэ байгаа тэмсэл, мүн энэ асуудалаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын США, Англи, Франциин правительствын толгойлогшонортой бэшэлсэжэ байhан ушар айхабтар ехэ уласхоорондын удхашанартай гэжэ үдэр ерэхэ бүри элеэр харагдана. Дэлхэйн дай үүсхэхэ гэжэ империалистнуудай hанаашалжа байhан түсэб советскэ дипломатиин ашаар элирүүлэгдээ. Гэхэтэй хамта, Советскэ Союз энэ ехэ аюулай бии болоод байhан тушаа арадуудай анхарал хандуулха зуураа, тэрэ аюулые усадхаха эгээл зүб арга зам заагаа юм. Энэнь СССР, США, Англи, Франци, Индиин правительствын толгойлогшонорой зүблөө зарлаха, тэрээндэ ООН-эй Генеральна Секретариие хабаадуулжа, Дүтын, Дунда Зүүн зүгhөө hүжэрхэеэ байгаа дайе болюулха зам болоно.

Мүнөө эдэ нютагуудта юун боложо байнаб гэхэдэ, Америка, Англиин империалистнууд бэеэ даанхай байдалтай болохын түлөө тэмсэжэ байгаа араб арадуудай хүсэтэ ехэ хүдэлөөе сэрэгэй хүсөөр дараха гэжэ оролдоно. Араб арадуудай хүдэлөөндэ hүүлэй үедэ болоhон ехэ удхашанартай юумэн гэхэдэ: Ирагта революци боложо, энэ орон империалистнуудай гэнжэhээ мултаржа, арад зондо харша Нури Саид түрүүтэй этэгээдүүдые замhаа хаман хаяа. Гадна, Ливанда арад зон буhалгаа хэжэ, гадаадын империалистнуудай хүлhэншэн болоhон Шамун түрүүтэй этэгээдүүдтэ эсэргүүсэн тэмсэнэ. Мүн арад зоной ехээр дураа гутадаг болоhон дээрэhээ Иорданиин король Хусэйнэй байдал үдэр ерэхэ бүри тогтууригүй боложо байнхай.

Англи, Америкын империалистнууд Дүтын, Дунда Зүүн зүгтэ боложо байгаа национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөе «коммунистическэ» хүдэлөөн гэжэ нэрлээд, тэрэниие дарахын тулада сэрэг эльгээнэ. Эндэ ябуулжа байгаа империалистическэ политикаяа арад зондо балшыса харагдуулхагүйн тулада Америка, Англиин правительствонууд Араб Зүүн зүгтэхи байдал тухай асуудал хэлсэхэ правительствын толгойлогшонорой зүблөөе зарлуулхагүй гэжэ оролдоно. Энээн тухай юун гэршэлнэб гэхэдэ, правительствын толгойлогшонорой зүблөөе Аюулгүйн Соведтэ зарлаха гэжэ Советскэ Союз зүбшөөлөө үгөө гэжэ дуулахадаа, Англи, Америкын хэблэлэй мэдээсэhэнэй ёhоор, вашингтонойхид «айхабтар ехээр сошордоhон байгаа».

Правительствын толгойлогшонорой зүблөөе зарлаха хэрэгтэ али болохо hаад ушаруулжа байhан США, Англиин засагаархидай бүдүүлиг ябуулгань июлиин 28-да Советскэ правительствын толгойлогшын эльгээhэн бэшэг соо элирүүлэгдээ.

Арад зониие мэхэлжэ, hэргымжыень hулаpуулхын тулада Англи, Америкын хэблэл hүүлэй үедэ иимэ мэхэ aaшa гаргана. Тэдэнэй бэшэhэнэй ёhоор, Араб Зүүн зүгтэхи байдал «тогтонижороо», тиигээд Ирак болон бусад араб оронуудта баруун гүрэнүүд добтолон орохо түсэбгүй, мүн Ирагай Республикые мэдэрхэ ёhотой болоно гэжэ тэдэнэр бэшэнэ. Иран, Пакистан, Турци болон илангаяа Англи Ирагай Республикые мүнөө мэдэрээ бшуу гэжэ тэдэнэр бэшэнэ. Гадна, Ливанhаа яагаад сэрэгээ гаргаха «арга США оложо ядажа байна», тиихэдэ Англи өөрынгөө парашютистнуудые Иорданида саг үргэлжэ барижа байха хүсэлэнгүй гэhэн зар тунхаг тараагдана.

Теэд, энэ зар тунхагынь хуу худал хуурмаг, империалистнуудай эзэрхэг түримхэй түсэбые далдалха гэhэн зорилготой. Насерай правительствые Англи мэдэрбэшье, 1956 ондо Египедтэ эсэргүү дай Иденэй үүдхээшыень хэншье мартанагүй.

Мүнөө США, Англиин империалистнууд Ливан, Иорданида эсэргүү дай июлиин 15-hаа аяар урид эхилхэ гэжэ шиидэhэниинь бүгэдэндэ мэдээжэ. Харин нэгэ hарын урда тээ гараhан Америка, Англиин газетэнүүдые hэхээд үзэхэдэ, Араб Зүүн зүгэй оронуудта сэрэг оруулхагүй гэжэ Эйзенхауэр Макмиллан хоёр «эсэслэн шиидхэбэ» гэhэн мэдээсэлнүүд дүүрэн байха!

Араб Зүүн зүгтэ байдал «тогтонижоробо» гэhэн тунхагай худал хуурмаг байhаниинь иимэ баримтануудhаа харагдана. Ливанда суглараhан Америкын сэрэгэй тоо мүнөө 17 мянга хүрөө. Тиигээд шэнэ сэрэгүүд үдэр бүри ерэжэл байна. Эндэ ерэhэн сэрэг мүнөө үеын буу зэбсэгээр, тэрэ тоодо атомна буу зэбсэгээр зэбсэглэгдэнэ. Пушка, бомбардировщик, ракетэнүүдые тээhэн Америкын зургаадахи флодой 75 сэрэгэй корабль Дундада далайн зүүн хубида байна. Турциин газар дээрэ, Адана гэжэ нютагта США-гэй айхабтар олон сэрэгэй самолёдууд сугларанхай. Иорданида Англиин 5 мянган парашютистнууд буугаа. Тиихэдэ, Кипр дээрэ байhан Англиин 40 мянган десантна сэрэг Араб Зүүн зүгэй алишье нютагта буухаар бэлэн зэhээд байна. Мүн Бахрейнэй шадар, Аравиин хахад аралай урда зүгтэ Англиин сэрэг сугларжа байна. Арабуудай Нэгэдэмэл Республикын Сириин районой хилэдэ ойро Турци сэрэгээ суглуулна. Иорданиин король Хусейн «Ирагта сэрэгээр орохом» гэжэ дэмырhээр.

Оройдоол эдэ үсөөхэн баримтанууд Араб Зүүн зүгтэ онсо шанга байдалай тохёолдожо, халтад гээhаа дайнай боложо болохо тухайнь гэршэлнэ. Мүн июлиин 28—29-дэ Лондондо болоhон Багдадска бүлэглэлэй соведэй зүблөөн энээн тухай эли тодоор гэршэлнэ. Энэ зүблөөнэй шиидхэбэреэр Холбоото Штадууд бодото дээрээ Багдадска бүлэглэлтэй нэгэдээ, энэ бүлэглэлэй гэшүүн Турци мэтын оронуудай зэбсэгтэ хүсые бэхижүүлхэ гэжэ тогтоогдоо.

Дүтын, Дунда Зүүн зүгтэхи шанга байдалые усадхахын тулада правительствын толгойлогшонорой зүблөө зарлуулха гэжэ Советскэ Союз али болохоор оролдоно. Харин тиихэдэнь США, Англиин империалистнууд Араб Зүүн зүгтэхи дайе улам hүжэрөөжэ, эдэ нютагуудта урдынхидаал адли эзэрхэжэ байха гэжэ бододог дээрэhээ правительствын толгойлогшонорой зүблөөе зарлуулхагүй гэжэ оролдоно.

Теэд, Араб Зүүн зүгтэ ябуулжа байгаа Англи, Америкын политика буруу hүрэнэ. Империалистическэ богоолшолгоhоо Ирак гаража байна. Правительствын толгойлогшонорой зүблөөе зарлуулхагүй гэжэ баруун гүрэнүүдэй оролдожо байhаниинь дэлхэйн олониитэдэ улам эли боложо байна. Мүн иимэ зүблөө зарлаха тухай асуудалаар баруун гүрэнүүд өөhэдөө ондо ондоо hанамжа баримталдаг болонхой. Һаяхан болоhон Хойто-атлантическа бүлэглэлэй сесси дээрэ 12 гүрэн «эгээл дээдэ тушаалтанай» зүблөөн дары зарлагдаха ёhотой гэжэ тоолоо.

Гэбэшье, Англи, Америкын дипломатиин иигэжэ буруу hүрэлгэнь арад зоной hэргылэмжые мохоохо ёhогүй. Дүтын, Дунда Зүүн зүгтэ империалистнуудай ябуулжа байгаа политикаhаа уламжалан, дэлхэйн дайнай болохо аюул зайсуулагдаадүй. Тиимэhээ Араб Зүүн зүгтэхи байдалые hайжаруулхын тулада правительствын толгойлогшонорой зүблөөе багаханшье хойшолуулангүй зарлаха, булимтарагшадай сэрэгые Ливан, Иорданиhаа гаргаха гэhэн эрилтэ дэлхэйн арадууд улам шангаар табина.

С. Иванов.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26 Телефоны редакции: редактора 46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни и экономики—47-59, пропаганды и местной информации—35-14, культуры и быта — 34-05, писем трудящихся и переводов—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н 00809 Типография Министерства культуры Бурятской АССР. Зак. № 31[illegible]